

nummer 4
najaar 2009

it MIENSKIPS *bledsje*

Informatie- en nieuwsmagazine van
Skewiel Trynwâlden in Oentsjerk

Niet dat het 'alle dagen feest is' bij Skewiel Trynwâlden,
maar donderdag 15 oktober was er wel degelijk reden om de vlag uit te hangen.
Sterker nog, er was zelfs een extra vlaggenmast geplaatst om ruimte te maken voor de
wimpel die aangeeft dat aan Skewiel Trynwâlden het zilveren kwaliteitslabel is toegekend.

Inhoud	blz.
Van de redactie	2
Van de directie	4
Van de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden	7
Wat maakt Skewiel tot Skewiel?	8
Annagreet Krommendijk: "Ik denk dat Skewiel prima Skewiel kan blijven"	14
Laska, een SOS hond	17
Vrijwilligersnieuws	19
In memoriam	22
Gehoord en gelezen	23
Waar is de plataan van Heemstra State?	25
Persoonlijke aanpak in opmars	27
Het verhaal van Skewiel is 'it ferhaal fan de lytse mûs en de grutte oaljefant	28
Van de cliëntenraad	33
Harm Akkerman: "At der wat wie, dan wie se der"	35
'Dafje uit' met de PV	37
"Dy gespreksgroep mei Conny, dêr sjoch ik nei ut"	39
Skewiel verdient zilveren kwaliteitslabel	41
Kort nieuws	44

Van de redactie

In dit nummer van it Mienskiipsbledsje staat de lange versie van het verslag van de bijeenkomst op 20 augustus waarin vertegenwoordigers van alle gedingen binnen Skewiel, zeg maar de verschillende beroepsgroepen, aan het woord kwamen over het inmiddels welbekende Skewiel-concept. Met andere woorden: wat hoort er nu eigenlijk allemaal bij, welke onderdelen van dat concept, van die manier van werken, van het Trynwâldster model, zijn onvervreemdbaar. Dus: wat kunnen we absoluut niet missen, zonder het concept, de visie, daadwerkelijk aan te tasten. Wat maakt Skewiel tot Skewiel. En daar, op die warme donderdagmiddag in de koele Halligenseal bleek dat dat Skewiel-concept in de ogen van de medewerkers een enorm uitgebreid en ook, zeker voor buitenstaanders, tamelijk ingewikkeld samenstel is van allerlei aspecten. De 'grote' zaken in dat concept zijn duidelijk. Dan hebben we het over het thuis blijven wonen, het scheiden van zorg en wonen dus, over het extramurale werken, het vraaggestuurd werken, het welzijn-aan-huis en de omtinkers bijvoorbeeld. Dat is waardoor wij als Skewiel bekend zijn geworden. Maar er blijken veel meer aspecten van belang te zijn. En dat kwam op die donderdagmiddag heel duidelijk naar voren wat mij betreft. Leest u vooral dat verslag, het zal voor de meesten van u een bevestiging zijn van wat u eigenlijk al wist, alleen hier staat het nog eens allemaal op een rijtje en bovendien uitgesproken door de medewerkers zelf. Want meestal blijft zo'n verhaal op managementniveau steken, meestal wordt dat dan een jargon-verhaal met veel mooie woorden. Maar dit is een verhaal dat is opgetekend uit de mond van de

medewerkers zelf, het is hoe zij het ervaren.

Is dit nu het volledige verhaal, met andere woorden, is dit het nou, 'is this all there is'? Nou, ik denk van niet, ik denk dat er nog wel meer is. Alleen is de vraag hoe je dat boven de tafel krijgt in een vorm waar je wat mee kunt. Ik denk dat het hele Skewiel-concept moet worden vastgelegd en om de zoveel tijd moet worden aangevuld of bijgesteld. Want het concept is een organisch geheel, het verandert met de tijd, met de ontwikkelingen, met de omstandigheden. En juist dat flexibele in het concept is essentieel, zoiets als 'ons systeem is geen systeem'. Dat betekent dat wij kunnen inspelen op ontwikkelingen en ons kunnen aanpassen aan de omstandigheden en de veranderde vraag van de cliënten. Uit het verslag kunt u, tussen de regels door, ook en met name merken dat wij een informele organisatie zijn. Dat werkt in ons voordeel, maar vooral in dat van de cliënten. Het werkt ook wel eens tegen ons, met name omdat een informele organisatie zoals de onze het moeilijk heeft en zal blijven houden met de bureaucratie waar wij in Nederland zo vreselijk aan hechten. Alles moet controleerbaar zijn, soms lijkt de controle, met name de administratieve controle, belangrijker en zwaarder dan het verlenen van zorg en diensten. En dat, om er ook eens wat jargon tegenaan te gooien, is toch onze 'core business', daar zijn we voor, dat is ons werk, daar staan we voor, daar gaan we voor. Maar nogmaals, leest u vooral dat verslag. En.... vergeet niet op tijd op te houden met knikken...

Raad van Bestuur voorzitter Arend Schenkel van Tellens sloeg wel degelijk de spijker op met zijn ludieke kwalificatie van Tellens, zo keken wij eigenlijk wel een beetje aan tegen het voor de meesten van ons totaal onbekende Tellens. Inmiddels is er ontzettend veel gebeurd, de leiding van Tellens heeft nu zo langzamerhand wel een idee wat voor vlees ze met Skewiel in de kuip hebben, maar is dat omgekeerd ook zo? Dus: wat weten wij als medewerkers en cliënten nu eigenlijk van Tellens? Eerlijk: ik heb alleen het hoofdkantoor in Bolsward van binnen gezien. Om toch een eerste tipje van de sluier op te lichten zijn we in een van de Tellens-vestigingen, Nij Dekama in Weidum, gaan kijken én uiteraard gaan praten met de locatie-manager mevr. Annagreet Krommendijk. Die impressie vindt u in dit nummer van het MB.

En natuurlijk de vaste rubrieken, zoals het vrijwilligersnieuws, het korte nieuws, gehoord en gelezen enz. In dit nummer vindt u ook een impressie van de uitreiking van het Prezo-kwaliteitscertificaat aan Skewiel.

Het zal u niet ontgaan zijn: Tineke van der Meer heeft afscheid genomen van de Skewiel-organisatie. Dat gebeurde op een informele bijeenkomst in de Moarkseal en natuurlijk waren wij daarbij om een foto-impressie te maken. Maar in dit MB-nummer treft u ook een interview aan met Tineke, waarin ze nog eens terugblijkt op haar tijd bij Skewiel en daarnaast natuurlijk ook haar visie op de toekomst geeft.

Wat u zeker ook even moet lezen, als u daar zin in heeft zeggen ze in België, zijn de twee gesprekken die we hadden met twee cliënten van welzijn. Twee totaal verschillende mensen met in feite totaal

verschillende verhalen, maar toch ook met verhalen die heel dicht bij elkaar komen. Maar: oordeelt u zelf.

In ieder geval wens ik u met dit herfstnummer van it Mienskipsbledsje heel veel lees- en kijkplezier.

Namens de redactie,
Binne Kramer

Ouderen niets meer waard? Hoezo?

Wij hebben zilver in onze haren
en goud in onze tanden.
gas in onze darmen
en stenen in onze nieren.
lood in onze voeten
en kalk in onze nagels
staal in onze heupen
en plastic in onze knieën
Vol met dure medicijnen
lijken we wel een goudmijn.
Een land met zoveel materialen
zal het jaar 3000 echt wel halen

Daarom gaan we fier door 't leven
knijpen kritiek uit als een spons
want door bovenstaande rijkdom
drijft de economie op ons!

Ingezonden door
Tine Hoekstra - Twijnstra

Van de directie

Skewiel blijft Skewiel

Op 1 juli is de fusie van Skewiel met Tel-lens een feit geworden, het zal u niet ontgaan zijn. Maar echt veel is er daarna nog niet veranderd, eerst was er de vakantieperiode waarin je traditioneel even pas op de plaats maakt omdat veel medewerkers niet beschikbaar zijn. En aan die vakantie waren we met z'n allen wel even toe had ik de indruk. Even de zinnen verzetten, er is immers het een en ander op ons afgekomen het voor-bije halfjaar. En dat is ons niet in de kouwe kleren gaan zitten, dat moge duidelijk zijn.

Maar inmiddels zijn we al weer een hele tijd flink aan de slag, want er is werk aan de winkel. Het reorganisatieplan is vanwege diverse externe bijdragen bijgesteld en daardoor hadden en hebben we meer tijd om de reorganisatie met behoud van de visie te realiseren. Dat die visie hier bij Skewiel niet zomaar een statement is, daar is iedereen inmiddels wel achter. Skewiel drijft op die visie, op dat mission statement, het is het uitgangspunt van alles wat we doen en vooral ook hoe we het doen.

Nadat dat reorganisatieplan was afgerond is dat vertaald in een formatie-plaatsenplan, met andere woorden, welke functies bestaan er straks binnen deze organisatie en met welke formatie gaan we werken. Na advisering door de ondernemingsraad kan, ook rekening houdend met het sociaal plan dat samen met de vakbonden is opgesteld, de uiteindelijke plaatsing van de medewerkers plaatsvinden. Dat zijn al met al tamelijk tijdrovende zaken en sommigen duurt het allemaal veel te lang, die hebben behoorlijk last van alle onzeker-

heid die dat met zich meebrengt. Maar wij hebben in dezen heel nadrukkelijk gekozen voor zorgvuldigheid vóór snelheid. Voor 99% van onze werknemers is er werkgarantie, al zal dat niet altijd in dezelfde functie kunnen zijn. Voor de meeste medewerkers zal gelden dat zij gewoon in hun huidige functie bij Skewiel blijven werken, voor een kleine groep zullen we samen op zoek gaan naar een passende functie. We hopen zo snel mogelijk aan de onzekerheid hierover een einde te maken, maar nogmaals, zorgvuldigheid vóór snelheid.

Mijn functie hier als directeur /bestuurder van Skewiel eindigt op 31 december, waarna een locatiemanager de leiding overneemt. We streven ernaar deze benoeming op 1 december rond te hebben om daarmee de tijd te hebben hem of haar zich te laten oriënteren en in te werken in deze mooie maar ook, zeg ik inmiddels uit ervaring, tamelijk complexe organisatie.

Op andere terreinen zijn we volop bezig om de financiële structuur van Skewiel op orde te krijgen. Een speerpunt daarbij is de plaats van de omtinkers. Het is voor iedereen duidelijk dat de omtinkers een cruciale rol spelen in het concept van Skewiel, het is een van onze kroonjuwelen. Maar het zijn geen goedkope juwelen, het is in feite veel te duur gebleken om er als Skewiel-organisatie zelf vier omtinkers op na te houden zonder enige vergoeding. Dat was ooit ook anders gepland, de omtinkerij zou zich als de bekende olievlek verspreiden over Friesland en wie weet over heel Nederland en zou dan worden ondergebracht, ook en met name financieel, in een aparte stichting. Dat is er nooit van

gekomen met als gevolg een relatief zware druk op de begroting. We werken met de gemeente Tytsjerksteradiel en andere betrokken partijen in het Avontuur Omtinkerij aan een toekomst bestendige manier om de omtinkerij niet alleen voor Skewiel maar ook voor de gemeente te behouden. Hoe een en ander er in grote lijnen uit komt te zien wordt de komende weken duidelijk, waarna het nog de nodige tijd en energie zal kosten om een en ander definitief rond te krijgen.

Op 1 januari eindigt het project Omkeer/Omskuor 2.0, het transitieproject dat Skewiel samen heeft gedaan met de wijk Bilgaard in Leeuwarden. Dat is nu eenmaal inherent aan projecten, ze zijn eindig, ook al is het uiteindelijke doel niet of nog niet gehaald. Bij ons, bij Skewiel dus, concentreerde de inzet zich met name op het van de grond tillen van een community site, een interactieve website, die moet gaan werken als een digitaal dorpsplein en waaraan alle inwoners van de Trynwâlden moeten kunnen deelnemen. We moeten concluderen dat we dat doel nog niet hebben bereikt en dat een dergelijke site de nodige tijd vraagt. We proberen nu deze website, ook na afronding van het project, voor de Trynwâlden te behouden. De bevindingen van een paar van onze mensen die aan deze site hebben meegewerkt zullen samen met de bevindingen vanuit Leeuwarden worden vastgelegd in een eindrapport. Dat wordt, samen met een boekje over het Skewielconcept, uitgereikt aan de deelnemers van het slotcongres dat op 26 november bij ons in Heemstra State zal worden gehouden. Daar zullen alle betrokkenen nog eens uitvoerig napraten over alles wat er bij Omkeer/Omskuor is gebeurd en vooral wat de 'leermomenten' zijn geweest.

In de Trynwâlden functioneert al meer dan 10 jaar een Mienskipsrie, een soort Trynwâldster parlement waarin alle relevante geledingen van de Trynwâldster gemeenschap vertegenwoordigd zijn. De rie werd traditioneel voorgezeten door de voorzitter van de Raad van Toezicht en functioneerde vooral als klankbord van Skewiel. Ook na de fusie met Tellens blijft het belang van de Mienskipsrie onveranderd groot. Daarom heeft de Mienskipsrie haar voortbestaan geborgd in een nieuw reglement met als belangrijkste doel het bevorderen van communicatie binnen de gemeenschap en het elkaar informeren over belangrijke ontwikkelingen. Skewiel blijft het secretariaat verzorgen en de locatie-manager van Skewiel zal als voorzitter optreden. We zijn blij dat de Mienskipsrie in stand blijft en zo haar bijdrage aan de gemeenschap en Skewiel kan blijven leveren.

We hebben het PREZO kwaliteitslabel binnen en dat hebben we gepast gevierd met medewerkers, vrijwilligers en cliënten. Het toont aan dat het bij Ske-

wiel gaat om tevreden cliënten en dat de werkzaamheden goed zijn georganiseerd. De lovende woorden van mevr. Westland, directeur van Perspekt, die het label officieel uitreikte aan mevr. Nijdam, de voorzitter van onze cliëntenraad, kwamen hoorbaar uit haar hart, ze waren oprecht gemeend. Maar: adeldom verplicht, met andere woorden, we moeten nu waarmaken dat we ook op langere termijn dit kwaliteitslabel verdienen.

Tot slot. Er gaan verhalen, geruchten hoe je het ook wilt noemen, rond in de Trynwâlden dat de dienstverlening van Skewiel op de tocht zou staan. Niets is minder waar, alles wat voor de fusie kon op dat gebied, kan nu nog. Om dat nog eens onder de aandacht te brengen hebben we onderstaande brief doen uitgaan naar alle cliënten.

Aan alle cliënten van Skewiel Trynwâlden,

*Geachte cliënt,
Donderdag 15 oktober was voor de hele Skewiel-organisatie een heuglijke dag. Toen namelijk werd aan de voorzitter van de cliëntenraad, mevrouw Anna Nijdam, het zilveren PREZO-kwaliteitscertificaat uitgereikt. Dat is een kwaliteitslabel dat aangeeft dat Skewiel op een prima manier bezig is met het verlenen van welzijn, diensten en zorg aan haar cliënten in de Trynwâlden, aan u dus! Dit kwaliteitslabel is een teken voor u en voor ons dat het bij Skewiel gaat om tevreden cliënten en dat onze werkzaamheden goed zijn georganiseerd. We hebben deze uitreiking aangegrepen voor een klein feestje met de medewerkers en vrijwilligers, want zij hebben ervoor gezorgd hebben dat we dit keurmerk konden binnenhalen.*

We zijn er trots op dat met dit kwaliteitslabel is aangetoond dat Skewiel Trynwâlden, ook in bewogen tijden, goed bezig is met de zorg aan en het welzijn van haar cliënten. Dat moet zo blijven en dat zál ook zo blijven. Kort gezegd: Skewiel blijft Skewiel, ook nu we onderdeel zijn geworden van de Zorggroep Tellens in Bolsward. Wij blijven streven naar optimale dienstverlening op het gebied van diensten, welzijn en zorg en wat dat betreft zal er niets veranderen. Immers, zo'n kwaliteitslabel is mooi, maar je moet het als organisatie ook blijven waarmaken. Om een beetje te blijven bij de naamgeving in en rond Heemstra State, de thuisbasis van Skewiel, zou je kunnen zeggen: adeldom verplicht.

Over die dienstverlening, en dan niet zozeer de kwaliteit als wel de kwantiteit, gaan de laatste tijd nogal wat verhalen rond in de Trynwâlden. Skewiel zou de dienstverlening op een lager pitje hebben gezet, bepaalde diensten zouden minder of helemaal niet meer worden verleend. Met de hand op ons hart kunnen we zeggen dat we die verhalen naar het rijk der fabelen kunnen verwijzen. Wij doen nog dezelfde dingen, onze dienstverlening staat nog op hetzelfde peil als voor de fusie met Tellens, u kunt nog steeds bij ons terecht voor allerlei dingen zoals u dat gewend was. Dat geldt ook voor de keuken. U kunt nog steeds terecht in restaurant De Petiele, maar u kunt ook gebruik maken van onze catering-aan-huis, zoals u dat gewend bent. Nogmaals, er is wat dat betreft niets veranderd en er zál ook niets veranderen, niet in de mate van dienstverlening, maar ook niet in de kwaliteit daarvan. We gaan, nu we dat kwaliteitslabel eenmaal binnen hebben, echt niet achterover leunen om op onze lauweren te rusten. Dat ligt niet in de aard van

onze organisatie en dat kunnen we natuurlijk ook niet maken naar onze cliënten. Die rekenen op ons en dat kunnen ze blijven doen. Zeker weten, Skewiel blijft Skewiel! En: 'op Skewiel kinne jo rekkenje'.

Mochten er nog vragen zijn dan kunt u terecht bij onze receptie of ons bellen op het telefoonnummer 058 2564141.

*Met vriendelijke groet,
namens Zorggroep Tellens,
Skewiel Trynwâlden,*

Emmo Koetje

Van de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden

In het MB nr. 2 2009 bent u op de hoogte gebracht van de ontwikkelingen tot dan toe van onze Stichting. U hebt kunnen lezen dat de Stichting het verzoek van de directeur/bestuurder dhr. Koetje om financiële steun voor het aanschaffen van de rolstoelbus alsmede de vervanging van de gordijnen in de Petiele, heeft gehonoreerd.

In dit nummer van oktober 2009 kunt u lezen dat de Stichting gedurende de zomermaanden niet stil heeft gezeten. Op 16 mei tijdens de Statentocht en 4 juli tijdens de Skewielzomermarkt waren wij aanwezig met een stand 'met van alles en nog wat'. Artikelen voor deze stand werden verstrekt door de Middenstand Trynwâlden, maar ook door een aantal particulieren, die ons en daarmee de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden een warm hart toedragen. Dank hiervoor, maar ook dank aan hen die onze stand met een bezoek vereerden. Bijna alle spullen zijn verkocht of door lootjes aan de man of vrouw gebracht.

Let wel: eind november/begin december zullen wij weer met een stand in Heemstra State aanwezig zijn.

Inmiddels heeft u traditiegetrouw onze acceptgirokaart ontvangen. U blijft ons toch steunen? Immers ook nu Skewiel Trynwâlden onderdeel is van Zorggroep Tellens blijft de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden actief en dan wel uitsluitend voor de Trynwâlden. De Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden is zowel financieel als uitvoerend een zelfstandige stichting.

Wat maakt Skewiel nu eigenlijk tot Skewiel?

Aanwezig op die donderdagmiddag in de Halligenseal van Heemstra State zijn naast Emmo Koetje, directeur/bestuurder en Anneke Aldenkamp, namens de Raad van Bestuur van Tellens, de volgende vertegenwoordigers van de onderscheiden geledingen van Skewiel: Hendrik Abma (facilitair), Petra Degen (ergotherapie), Conny Hoogland (welzijn), Janny Graansma (omtinker), Griet Damstra (doarpstal 2), Metteke Meetsma (doarpstal 1) Siemke Rijpma (schakelpunt), Hilda van Kammen (it Beskûl), Tsjikke de Vries (receptie), Etty de Vries (doarpstal 3), Ettsje Dijkstra (doarpstal 5) en Josée Westra (Skewielers).

Emmo opent de bijeenkomst met de definitie van het doel ervan: "Het gaat over de visie, over het concept. Daar is al heel veel over gesproken, evenals over de bijkomende problematiek. Tellens speelt daar een rol in, evenals de gemeente. Naar aanleiding van de vorige medewerkersbijeenkomst zijn we nu bij elkaar om uit te zoeken wat dat concept nu precies inhoudt. De visie gaat over het dagpad en de facilitering van de cliënten, maar dat kent zoveel verschillende aspecten, zoals bijvoorbeeld de Deipaadstipers en de omtinkers, maar ook de zelfsturing en het leren. De vraag is wat dat nu daadwerkelijk in de praktijk

betekent, dus wat hoort er onlosmakelijk bij, wat moet beslist blijven, wat is cruciaal, zonder welke aspecten is het concept niet meer het Skewiel-concept. Hoe is de beleving en wat roept vragen op."

Na een introductierondje, waarin ieder even aangeeft namens welke geleding hij of zij hier aanwezig is, wordt afgesproken dat eerst iedere vertegenwoordiger de gelegenheid krijgt om in kort bestek, niet langer dan vijf minuten, uit te leggen wat voor hem/haar de essentie van het Skewiel-concept is.

Metteke opent het bal. "Wij moeten met z'n allen zorgen dat de zaak bij elkaar blijft. Dat is wat wij dagelijks doen, de zaak bij elkaar houden. Onze taak is dat onze cliënten zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen, met alle zorg die ze nodig hebben en daar hoort ook, heel nadrukkelijk, het welzijn bij. Uiteindelijk willen we graag dat ze letterlijk tot hun laatste dag thuis kunnen blijven, in hun eigen huis, met hun eigen sociale contacten om zich heen. En daarvoor is in principe alles nodig wat wij op dit moment doen, dus eigenlijk kan daar, willen we het concept in stand houden, niets vanaf. Het grote voordeel van 'dezelfde gezichten aan het bed', wordt elke dag weer bevestigd, één persoon doet hier een heleboel dingen tegelijk. Dat is niet zozeer in het belang van de medewerkers, daar gaat het niet om, het is in het belang van de cliënt, daar gaat het wél om."

Siemke is de volgende die een summary geeft van wat zij vindt dat er bij het Skewiel-concept hoort: "Het schakelpunt is in die zin belangrijk dat het let-

terlijk een schakel vormt tussen medewerker en cliënt. De beleving van de cliënt staat centraal, zitten die lekker in hun vel, dan doen we het goed. We hebben geleerd om vanuit de cliënt te denken en te handelen en dat was toch wel een hele omslag. Het welzijn, merken we elke dag, is heel belangrijk. Dat welzijn is een heel breed scala aan dingen, het gaat over het zich welbevinden. Wat wij hier goed moeten kunnen is improviseren en flexibel zijn en daar slagen we in. Maar dat kan in onze optiek alleen maar op de informele manier waarop wij hier werken.”

Conny: “Skewiel staat voor een sterke samenlevingsopbouw, Skewiel is onderdeel van de totale Trynwâldster gemeenschap. Alles past in elkaar, je kunt dus niet van een van die onderdelen zomaar wat afhalen zonder dat je het totale gebeuren in gevaar brengt. Je komt elkaar hier in Heemstra State en ook in de Trynwâlden heel makkelijk tegen. Er gebeurt hier ook van alles met elkaar, waarbij de kernwoorden respect en waardering zijn. Het streven om mensen zo lang mogelijk thuis te laten blijven is cruciaal in de Trynwâlden en dat heeft alles te maken met het streven mensen in hun waarde te laten, ook als ze beperkingen krijgen. Skewiel is een lerende organisatie die blijft zoeken naar deskundigheid binnen de gemeente. Wat ook heel belangrijk is, zijn de vrijwilligers. Skewiel is een organisatie die blijft zoeken naar nieuwe wegen, naar blijvende ontwikkeling, het is een organisatie die heel innovatief en vaak ook heel inventief bezig is. Bestrijden, liever gezegd, voorkomen van eenzaamheid is een van de items die hier een grote rol spelen. Dat veronderstelt heel betrokken medewerkers, het veronderstelt ook inzicht in de leef- en woonomstandigheden van de cliënten. Maar Skewiel be-

perkt zich niet tot de ouderen alleen, Skewiel heeft een veel breder werkterrein, Skewiel is geen grijze massa.”

Hilda: “Wij van it Beskûl leveren een volledig pakket aan zorg en welzijn, daarmee voorzien wij in een duidelijke behoefte op het gebied van psycho-geriatrische cliënten. Het welzijn dat eventueel ter discussie staat vanwege bezuinigingen, moet in onze optiek blijven, het is cruciaal voor de manier waarop wij vinden dat er met onze cliënten moet worden omgegaan. Wat wij onze cliënten geven is met name structuur en veiligheid en dat doen we door het bieden van zorg en begeleiding. Het ontbreken van kleinschalig wonen ervaren wij als een gemis. Preventie is een van de speerpunten in ons beleid en het bij elkaar blijven wonen is daarbij een kans, een mogelijkheid. Wij vormen samen een goedwerkend team, waarbij zorg en welzijn elkaar perfect aanvullen.”

Tsjikke: “Wij, het team van de receptie en de administratie zijn er heel nadrukkelijk voor de cliënten. Cliënten moeten zich veilig voelen, ze moeten weten dat hun belangen bij ons in goede en vertrouwde handen zijn. De omtinkers spelen daar een belangrijke rol in, die staan naast hun cliënten, maar vaak zijn wij degenen die het contact daadwerkelijk leggen. Juist dat informele circuit is heel

belangrijk, er zijn geen drempels, iedereen kan ons aanspreken en dat gebeurt ook. Alles past hier in elkaar en eigenlijk is het onbestaanbaar dat bijvoorbeeld de administratie zou verdwijnen. Want juist daar worden een heleboel vragen beantwoord, ook al omdat ze daar iedereen bij naam kennen en weten wat de bijkomende omstandigheden zijn. De administratie en de receptie zijn de aanspreekpunten van deze organisatie, en de receptie is dan ook nog eens het gezicht. Dat eerste-lijns-contact moet je in onze optiek in stand houden, dat is heel belangrijk voor de cliënten. Onze conclusie is dat als er gesneden moet worden in deze organisatie, dat je dat dan heel weloverwogen en heel beperkt zou moeten doen."

Josée: "Wij als Skewielers zitten in feite op het snijvlak van cliënten en medewerkers, wij zijn de intermediairs tussen de ondersteuners en de uitvoerenden. Wij zorgen ervoor dat de organisatie kwalitatief op orde blijft, wij bewaken en borgen de werkprocessen en dat is belangrijk in een platte organisatie zoals Skewiel dat is. Een voorbeeld: soms zijn er wel drie EV'ers voor één cliënt. De afstemming komt dan wel tijdens het overleg. De deipaadwizer is daarbij cruciaal, maar het houdt wel in dat er heel

regelmatig geëvalueerd moet worden, je moet als organisatie de vinger aan de pols houden, je moet alert blijven. Wij geven ook vakinhoudelijke ondersteuning, het skillslab is daar een voorbeeld van. Dan zijn er de 'leerstee-bijeenkomsten' en daarbij gaat het om heel onderscheiden onderwerpen. Ook het houden van de POP-gesprekken is een van onze taken. We moeten, willen we zelf blijven en ons imago recht doen van innovatieve en innoverende organisatie, mee blijven doen aan pilots. Daar hebben we zelf belang bij, het geeft onze organisatie een extra dimensie, het geeft ook extra cachet. We moeten, NZa heeft ook dat als voorwaarde gesteld, een voorbeeldfunctie blijven vervullen. Eigenlijk, moet je concluderen dit alles overziend, moet de organisatie blijven zoals die is: verantwoordelijk, informeel, innovatief, zelfredzaam en op hoog niveau."

Hendrik: "Wij werken indachtig de Skewiel-visie, vraaggestuurd en dat heeft zijn weerslag op alles wat wij doen. Het gaat bij ons niet alleen over de voeding, maar ook over onze houding ten opzichte van onze cliënten, intern zowel als extern. Wij verkopen niet alleen maaltijden, maar ook diensten en dat doen we op een manier die door onze cliënten wordt gewaardeerd. Korte lijnen, flexibel en altijd met de cliënt als uitgangspunt. Wat wij van facilitair ook wel degelijk hebben is een functie op het gebied van signalering en dan zijn die korte lijnen essentieel, de directe communicatie één-op-één. Wij zijn een wezenlijk en structureel onderdeel van de hele Skewiel-organisatie. Wij zorgen ook voor een stukje sociale controle, maar wel zo dat het 'niet hinderlijk' is, we bemoeien ons, met

andere woorden, als het niet nodig is en er geen vraag is, niet met het 'hâlden en dragen' van onze cliënten. 'Mei elkoar om elkoar tinke', dat is wel zo ongeveer wat wij willen. Een informele organisatie, het hangt hier eigenlijk aan elkaar van 'lytse dinkjes'!"

Ettsje: "Het echte verschil wordt gemaakt door het welzijn. Ik kan daar over oordelen want ik heb een fors aantal jaren 'bij de burenen' gewerkt, ik zie het verschil en dat verschil is gigantisch. Hier raken mensen veel minder gauw in een isolement, de lijnen zijn hier vele malen korter en dat scheelt een hoop energie, maar ook en vooral een hoop ergernis. Eigenlijk is een heleboel van wat ik zeggen wilde al gezegd door mijn collega's. Hier is in feite een perfecte mix van allerlei verschillende onderdelen, denk alleen maar aan de combinatie zorg en welzijn. Wat heel bijzonder is, is in mijn optiek it Omsjoch. Mensen kunnen daar naartoe om aan te sterken, om te revalideren. Maar een van de belangrijkste zaken is dat ze vaste mensen aan hun bed krijgen en hun eigen huisarts. Nou, je wilt niet weten hoe belangrijk dat voor met name oudere en meer afhankelijk geworden mensen betekent. Ik kwam laatst bij een cliënt, een mevrouw die uit het ziekenhuis kwam. "Ik gean no nei it Omsjoch, dan bin ik hast wer

thús'"; zei ze tegen mij. En daarmee gaf ze in feite prefect aan hoe it Omsjoch door cliënten ervaren wordt."

Etty de Vries: "Er is veel intern overleg, bij de teamvergaderingen is iedereen aanwezig. We werken, het is al eerder gezegd, met hele korte lijnen en dat betekent dat je snel dingen kunt regelen. Niet eerst allerlei formele procedures, maar meteen reageren zodat de cliënt zo gauw mogelijk krijgt waar hij of zij behoefte aan heeft. In onze optiek is dat de enige manier om met cliënten om te gaan. De afstanden, letterlijk zowel als figuurlijk, zijn hier nooit lang, er is bijvoorbeeld een heel korte tijd bij alarmering, ook al vanwege die korte lijnen. En het belangrijkste: het werkt! Ik heb tot slot nog een tip. Er zou een uitwisseling tussen Tellens en Skewiel moeten komen, zodat we bij elkaar in de keuken kunnen kijken. Nu praten we erover, maar er zijn dingen die je moet zien, horen of ervaren. Misschien is dat op korte termijn te regelen."

Petra: "De Skewiel-visie is een totaalvisie op mens en maatschappij en dat betekent dat je zowel naar de cliënt, de medewerker kijkt als naar de hele mien-skip van de Trynwâlden. Kleinschaligheid is heel belangrijk en daarbij is het vertrouwen wederzijds cruciaal. Er is een vorm van samenwerking die recht doet aan het primaat van de cliënt, die en diens belang staat te allen tijden voorop. Niet de regels bepalen wat er gebeurt, maar de mensen. Dus: eerst dienstverlening, dan welzijn en dan de zorg, dat is de juiste volgorde. Praktische beslissingen nemen is wat er gevraagd wordt, dus wat is de kortste weg, wat zijn de kortste lijnen, wat is het meest in het belang van de cliënt. Daar gaan we heel ver in. Voorbeeld: ik stop pas als de rolstoel er is en niet als de

aanvraag de deur uit is. Ik wil zeker weten dat de cliënt krijgt waar hij om gevraagd heeft en waar hij recht op heeft. Flexibiliteit, verder kijken, telkens kleine stapjes vooruit maken, waarbij inzet en betrokkenheid in feite een automatisme zijn. Meedenken is hier heel belangrijk, er is veel informeel overleg. Mensen zo lang mogelijk thuis laten wonen, dat is waar we voor gaan. Niet in ons belang, maar in dat van de cliënt. Meer welzijn betekent minder zorgvragen.”

Janny: “Wij staan aan de vraagkant, dat is in feite de pijler van de visie van Ske-wiel. Zonder onnodige bureaucratie, met advies en ondersteuning. Wij zijn fysiek aanwezig, we hebben of maken tijd om te luisteren. En juist dat aspect van ons werk voorkomt vaak zorgvragen. Wij zijn het gezicht, wij zijn aanspreekbaar, we zijn het aanspreekpunt. We zijn zichtbaar in de Trynwâlden, we zijn een organisatie van ‘meteen doen’. We zijn het vangnet voor als er dingen fout dreigen te gaan, we kunnen mensen een gevoel van veiligheid geven, heel belangrijk voor met name ouderen en mensen die afhankelijk zijn. Laagdrempeligheid is een automatisme, hier zijn geen drempels, niet fysiek en ook niet mentaal, mensen kunnen altijd en overal bij ons terecht. Waar wij aan werken is de emancipatie zeg maar van de cliënten, met andere woorden, we proberen het verhaal achter het verhaal tevoorschijn te krijgen. Niet uit nieuwsgierigheid natuurlijk, maar omdat wij dan beter kunnen inspelen op de behoefte van de cliënt. Cliënten moeten durven vragen, dat is hier wel eens moeilijk, mensen klagen en vragen niet zo gauw.”

Griet: “Wy wolle it mogelijk meitsje dat minsken sa lang as it kin thús wenjen bliuwe kinne. Eins oant en mei harren

lêste dei. Net foar ússels, mar foar de cliënten. Dizze manier fan wurkjen sit by ús tusken de earen, it is mar de fraach at wy wol oars wolle as kinne. Dit is it systeem fan en foar de takomst, dat is wol dúdlik. En dus kin der yn ús optyk eins neat feroare as weilitten wurde út de organisaasje lykas dy no wurket. En dus binne wy benaud foar bygelyks dy nije ôfdielingshaden wêr’t no oer praat wurdt. Wat ús oanbelanget is dat dúdlik in stap tebek, dêr soe nochris goed nei sjoen wurde moatte tinke wy.”

Tot zover de vertegenwoordigers van de verschillende geledingen. Daarna was er gelegenheid tot discussie, in die zin dat er een aantal vragen gesteld kon worden. De eerste was kort maar krachtig en gericht aan Anneke Aldenkamp als vertegenwoordigster van Tellens. ‘Hoe komt dit op u over, al deze statements’, was de vraag. Anneke Aldenkamp: “Ik wilde weten hoe de praktijk eruit ziet, want papier is natuurlijk heel geduldig en dit zegt veel meer dan een aantal A-viertjes. Ik probeer een beeld te krijgen van hoe hier daadwerkelijk gewerkt wordt en dan met name buiten de algemeenheden om. Vraaggericht werkt tegenwoordig iedereen, bij iedereen staat de cliënt voorop. En uniek is dit concept allang niet meer, velen hebben er gedeelten dankbaar van overgenomen, maar daar gaat het in principe ook niet om. Wat wél uniek is, is de saamhorigheid en de betrokkenheid, daar ben ik echt van onder de indruk. Want om zoiets te bereiken kost jaren, het opbouwen van vertrouwen met name. En ook die volgorde dienstverlening-welzijn-zorg spreekt mij wel aan. En dat geldt ook voor het totaalbeeld. Wat dat betreft denk ik dat Tellens voor een omslag staat, dat gaat tijd en energie kosten. Want je hebt te maken met de theorie en de praktijk en jullie zijn daar al een stuk

verder in dan wij. Maar, dat laat onverlet dat het huishoudboekje wel degelijk op orde moet zijn. Nogmaals, ik word van sommige dingen die ik hier heb gehoord heel enthousiast, maar veel van die dingen doen wij ook al binnen Tellens."

Een volgende vraag ging over de angst dat Skewiel weer terug zou vallen tot een 'ouderwetse' intramurale organisatie. Emmo: "Die angst was er wel degelijk, maar je moet het zo zien: Skewiel wordt een nieuw onderdeel van Tellens, maar wel met een geheel eigen concept. Het streven is dat beide organisaties van elkaar kunnen leren."

Anneke: "Tellens is een combinatie van intramuraal en extramuraal. Maar de grote vraag is hoe je het swingend houdt, hoe hou je er beweging in."

Emmo: "Die vraag over de nieuwe teamleiders begrijp ik wel. Het doel is

om de planning centraal te maken en via de teamleiders moet dat een duidelijk aanspreekpunt zijn. De angst voor controlerende managers is ongegrond, het worden meewerkende teamleiders. Wij gooien, met andere woorden, helemaal niks weg."

Anneke: "Die teamleiders zijn geen 'opperhoofden', het zijn meer verbindings-officieren tussen de teams en de locatie-leider. Het gaat om de grote lijnen, ze zijn zeg maar de vertalers van het beleid. Ze zullen zeker de zelfredzaamheid die hier gebruikelijk is niet in de weg staan."

Petra: "Hoe ga je in de praktijk de kwaliteit in stand houden, dat is de cruciale vraag. En die grote lijnen zijn wat mij betreft nog niet echt duidelijk."

Daarmee, het is inmiddels vijf uur, wordt de sessie besloten.

Annagreet Krommendijk: "Ik denk dat Skewiel prima Skewiel kan blijven"

Het eerste wat Annagreet Krommendijk ons vraagt als we kennis hebben gemaakt, is wat onze indruk was toen we uit de auto stapten. Later zal blijken dat dat een typerende vraag was, ze wil weten hoe Nij Dekama in Weidum, want daar zijn we te gast op deze wat somber ogende donderdagmorgen in september, overkomt op buitenstaanders. "Het is," zeggen wij, "wel ongeveer wat we verwachtten: midden in het dorp, duidelijk architectonisch ingebed in datzelfde dorp en dus in de samenleving. De school als buurman. Hier gebeurt wel wat." Annagreet zal dat later in het gesprek 'reuring' noemen, actie in de tent. Zij noemt het een van de essentiële zaken van een verzorgingshuis, samen met 'is de zuster lief en smaakt het eten lekker.'

Nij Dekama is een van de locaties van Tellens, waar Skewiel er sinds een paar maanden ook een van is. Volgens onze buurvrouw in Sumar mogen we een

kaarsje branden dat we bij Tellens terecht zijn gekomen, volgens haar passen we daar prima bij en is het een uitstekend georganiseerd geheel. "En als jullie mij niet geloven en het met eigen ogen willen zien, ga dan kijken bij Annagreet Krommendijk in Weidum." En zo zijn we hier dus terecht gekomen.

De ontvangst is allerhartelijkst, we staan eerst een dik kwartier in de eetzaal te praten, eer we het kantoor van Annagreet opzoeken: "Daar staat de koffie klaar." En dan krijgen we een college over de zorgvisie van Tellens in het algemeen en Nij Dekama in het bijzonder. "Het gaat om samenwerking in dienst van de cliënt, om betrokkenheid van de medewerkers bij die cliënt, wat je ook doet, je moet altijd het belang van de cliënt laten prevaleren." Aldus Annagreet die er op persoonlijke titel nog aan toevoegt: "Ik ga vooral voor echtheid, voor authenticiteit. Het gaat erom het beste in je medewerkers naar boven te halen. Ieder mens heeft een bepaalde kwaliteit, daarvan moet je optimaal gebruik maken, dat is goed voor de organisatie, maar zeker ook voor die medewerkers zelf. Voor mijzelf gaat het in feite om drie dingen: de management-taken, het visionaire gedeelte en het coachen, dus het aansturen, het enthousiasmeren en het motiveren, je moet, met andere woorden, je medewerkers aanspreken, letterlijk en figuurlijk."

Consistent zijn, aldus Annagreet: "Dus, als het niet linksom kan, dan maar rechtsom. Ik werk vanuit mijn intuïtie, het is voor mij belangrijk dat ik niet alleen in beeld kom als er 'rotzooi' is, maar ik wil voorwaardenscheppend zijn en voor 'de rotzooi' uit zijn."

We krijgen een duidelijk inzicht hoe de centrale organisatie van Tellens eruit ziet: "We hebben als locaties eigenlijk alle vrijheid om onze werkzaamheden te doen, we moeten alleen verantwoording afleggen om te voorkomen dat we uit de bocht vliegen. De locatie-managers zitten op één lijn, ondanks al de verschillen die er natuurlijk zijn. Als locatiemanager moet je beschikken over empathisch vermogen, je moet jezelf kennen, leiding kunnen en vooral ook durven geven."

Waarna het gaat over voor ons heel herkenbare zaken als 'het zich welbevinden van de cliënt'. Annagreet: "Het blijkt dat hoe beter je dat welbevinden hebt geregeld, dus hoe meer welzijn je levert, hoe minder zorgvragen er komen. Er moet, in onze optiek, zoveel mogelijk gebeuren, er moet leven in de brouwerij zijn, 'reuring in de tent'. Wij zitten hier met de school als buurman, natuurlijk prima, we hebben hier zelfs de bibliotheek in

huis, de Lytse Byb, de mooiste van heel Zuidwest Fryslân." En dan komen we op een onderwerp dat ook bij Skewiel een grote rol speelt, de inbedding in de mienskip: "Hoe betrekken wij het dorp erbij, hoe gaan wij naar het dorp, hoe komt het dorp bij ons. Dat zijn dingen die wij hier op locatieniveau kunnen regelen, daarvoor hoeven we niet elke keer naar Bolsward. Wat dat aangaat, en nog een heleboel andere dingen, houden wij hier onze eigen broek op."

Het gaat volgens Annagreet om passie voor zorg en zorg met passie: "Mensen het gevoel geven dat ze er toe doen, warme zorg dus. Toen ik hier kwam, ik heb al heel wat zorgfuncties achter me, dacht ik meteen 'wat voel ik mij hier thuis'.

"De rol van Tellens? Zij zoeken de randen op, de begrenzingen en daarmee de mogelijkheden en de onmogelijkheden. Arend en Anneke zijn hele slimme men-

sen, ze werken met korte lijnen, we hebben niet meer dan 7% overhead. Ik heb bijvoorbeeld geen secretaresse, ik plan mijn eigen agenda, dat vind ik bovendien prettiger, het stelt mij in staat mijn echtheid te bewaren en daar hecht ik bijzonder aan.”

Annagreet Krommendijk is niet alleen locatielider van Nij Dekama in Weidum, maar ze heeft ook Nij Stapert in Wommels onder haar hoede: “Beide zijn kleine locaties met weinig overhead, we verspillen niet veel tijd, energie en geld aan allerlei zaken die niet direct in relatie staan met onze core business, en dat is het leveren van zorg, welzijn en dienstverlening.”

“Wat ik weet van Skewiel? Nou, ik ben er geweest, ik heb het verhaal gehoord, ik heb rondgekeken, ik heb een heleboel dingen gezien die eigenlijk universeel zijn, maar ik heb ook dingen gehoord en gezien waarvan ik denk ‘daar kunnen we wat van leren, daar kunnen we ons voordeel mee doen’. Zoals bijvoorbeeld jullie communicatie naar de regio toe, de hele streekvisie, dat sprak mij heel erg aan, daarin zijn jullie al veel verder dan wij. En natuurlijk jullie omtinkers, dat is een fenomeen op zich. De vraag is alleen hoe je die organisatorisch in kunt

bedden in de bestaande organisatie. En natuurlijk hoe je ze bekostigt.”

“Ik kan mij voorstellen dat veel mensen binnen Skewiel de nodige scepsis hadden en hebben ten opzichte van het grote Tellens, dat zou ik ook hebben als ik bij jullie werkte. Maar die vrees is wat mij betreft onnodig. Jullie gaan echt niet ten onder in een groot, bureaucratisch geheel, jullie komen terecht in een warme organisatie waarbinnen het prima werken is. We hebben bij het laatste medewerkers-tevredenheidsonderzoek een dikke voldoende gehaald, een dikke zeven als eindcijfer en dat betekent enerzijds dat onze medewerkers tevreden zijn, maar anderzijds dat er verbeterpunten zijn. Achterover leunen is er dus niet bij. Maar dat moet je natuurlijk nooit doen in de zorg, je werkt met en voor mensen en dat betekent dat je alert moet blijven, attent op veranderingen. Maar nogmaals, dit wordt wat jullie betreft zeker geen top down verhaal, er is voldoende ruimte voor specifieke zaken, ik denk dat Skewiel prima Skewiel kan blijven.”

Laska

Op een dinsdag kom ik thuis uit m'n werk en zie op de nummERMelder dat er 2 mensen geprobeerd hebben te bellen. Een telefoonnummer omgeving Leeuwarden, eentje omgeving Drachten. Niks ingesproken.

Onder het motto: 'als het belangrijk is, bellen ze wel weer' ga ik gewoon verder met de dagelijkse dingen.

Tegen zessen gaat de telefoon weer. Het nummer uit Leeuwarden. Een dierenarts?!?

Ze blijken een vraag te hebben. Wij hebben inmiddels de 3e en 4e SOS-poolhond en nu zit er bij hen in de praktijk een husky waarvan ze de voorgeschiedenis c.q. baas niet vertrouwen. Het beestje, anderhalf, zou epilepsie hebben. Dus behandeld. Komt week later weer. Weer een aanval. Zegt de baas. Geef haar maar een spuitje..... Argwaan alom bij de dierenarts, de hond oogt niet ziek, hooguit schrikachtig. Dus ze houden haar.

Nu zit er bij deze dierenarts een post van de SOS voor dieren. En die wisten weer dat wij..... en dus belden ze ons. Of wij de hond twee weken wilden observeren.

Wel ja, als het een beetje klikt tussen onze eigen honden (en de katten), dan willen wij dat best wel doen.

Afspraak gemaakt voor de volgende dag. De Baas gaat dit keer met de Landcruiser (want hondenrek) naar het werk en haalt de hond 's middags op. Inderdaad, schrikachtig. Maar lief. O zo lief. Heel verlegen. Niks gewend.

Een husky? Meer een Alaskan Malamute! Stevige poten, ze is groter dan onze eigen pooltjes. Ze is op de dag af even oud als onze Laika, 24 oktober 2007.

En het jodelt. Erg. Hééééé erg. En dat moet je natuurlijk wel laten horen. Onder de tafel, nee, dat klinkt niet lekker. De gang: dat gaat al beter. Maar de schuur: super, wat een akoestiek! Koppie omhoog en huilen maar.

Ze is anderhalf, maar spelen – dat heeft ze nog nooit gedaan. Dat kan ze niet. Een jonge hond! Een bal, een floss: alsof het ufo's zijn. Wat moet je daar nu mee.... En die andere honden, wat willen ze toch?

Ze heet Sheila. Een poolhond! Dat moet anders. Sheila klinkt een beetje als een veel te duur blikje eten. Dan maar Laska. Er zit toch heus wat Alaskan Malamute bloed in en die naam past ook wel in het rijtje Kyra en Laika. Maar echt luisteren..... ook niet naar d'r doopnaam, trouwens. Noordpools-doof, zullen we maar zeggen.

De eerste nacht. Waar moet ze slapen? Bij Laika in de bench? Dacht het niet, zie je Laika denken, niet bij mij! Dan bij Kyra, die bevoorrecht in de woonkeuken ligt? Maar we weten niet of ze ook iets vernielt, of ze wel echt zindelijk is. Dan maar op een kleedje bij Laika in de buurt.

En 's nachts jodelt het gewoon door. Maar op een gegeven moment werd ze toch moe en werd het stil.

Langzaam maar zeker ontdooit de pool en zoekt ze toenadering en aansluiting bij ons en bij de andere twee van de roedel. En langzaam maar zeker komt er een heel lief poolmeisje los dat prima bij de rest past. Die de poezen Koos en Guus met rust laat. Die de kippen zwaar geïnteresseerd vanachter het (2 meter hoge) hek bekijkt. Die elke eventuele ontsnappingsmogelijkheid tot in de fitnesses uitprobeert.

Nee.

Lukt niet.

Van een afstand belangstellend gadege-
slagen door Kyra en Laika, die het ook
allemaal al eens geprobeerd hebben.
Zonder resultaat.

Even leek het te lukken, bij het hekje
naar het grote speelveld. Maar daar zat
al een extra plank voor. En toen zat de
neus klem. Heel erg klem. Een goede
leer voor de volgende keer.

Laika, onze husky, is supergoed in kui-
len graven. Flapje begraven en vervol-
gens direct de coördinaten vergeten,
dan krijg je dat.... Laska doet het nog
eens dunnetjes over. Maar haar poten
zijn wel wat sterker.... Dus kuilen nave-
nant. Gelukkig hebben we geen siertuin,
maar een speeltuin.

Het jodelen, het huilen, het werd steeds
minder. Na een week deed ze het niet
meer. Het zal waarschijnlijk onzekerheid
geweest zijn. Ze draait nu volkomen
mee met het hele circus.

Spelen (althans een poging tot), rennen,
genoeg ruimte en het hek is hoog ge-
noeg (2 meter) dus ontsnappen zit er
niet in.

Ze lijkt in heel veel dingen op Amrock,
onze eerste SOS-hond, een Malamute.
Precies dezelfde ogen, de grote poten,
de gewoontes die ze heeft....

Epilepsie? Mooi niet.

Herplaatsbaar? Zeker.

Maar dan bij ons..... wij zijn een slecht
opvangadres. We willen haar niet meer
kwijt. We hebben een permanente ver-
blijfsvergunning voor haar aange-
vraagd. En ze mag blijven. Een oud
meisje. Met nog een hele toekomst voor
zich.

Marleen

Bedankt

Beste mensen van de Thuiszorg, het Beskûl, het Skewiel,
de Omtinkers en de burens van Frisiastate,

Onlangs is onze moeder,

mevrouw Visser-Schuâk,

van Frisiastate verhuisd naar het Talma Hûs in Veenwouden. In de loop van de jaren
dat ze in Oentsjerk woonde, moest ze een steeds groter beroep doen op hulp, die er
gelukkig ook was. Maar nu was de tijd toch gekomen om naar een voor haar meer
beschermende omgeving te gaan. In Talma hoeft ze zich nooit meer alleen te voelen
en het ziet ernaar uit dat haar dat goed doet. Omdat het niet doenlijk is iedereen per-
soonlijk te spreken, willen we alle mensen die zich in de afgelopen jaren om haar
hebben bekommerd, hartelijke bedanken voor alle goede zorgen.

Tess Visser

Baukje de Haan-Visser

Douwe Visser

Vrijwilligersnieuws

Herinnering

Afscheid nemen
is met zachte vingers
wat voorbij is
dichtdoen
en verpakken
in de goede herinnering
Is verwijlen bij een brok leven
en stilstaan op de pieken
van pijn en vreugd

Afscheid nemen
is met dankbare handen
weemoedig meedragen
al wat waarde is
om niet te vergeten.
Is moeizaam de draden losmaken
en uit het spinrag der belevenissen loskomen
en achterlaten
en niet kunnen vergeten.

Afscheid nemen
is het moeilijkste
in het leven.

De heer Enne Faber is op 15 juli overleden. Hij was als vrijwilliger gedurende 16 jaar actief in de archiefcommissie. Mede dankzij de deskundigheid, kennis, tijd, enthousiasme en kwaliteiten van de heer Faber hebben we nu de historie van Heemstra State en het Skewiel Trynwâlden prachtig gearchiveerd. De bijeenkomsten van de archiefcommissie waren altijd prettig. Niet in de laatste plaats door de vele verhalen en herinneringen die Enne Faber deelde met de andere commissieleden.

Op 18 september is na een kort ziekbed plotseling Geert Adema overleden. Hij was de afgelopen jaren vrijwilliger bij de Statentocht. Dankzij zijn grote postuur en daadkracht, werd hij altijd ingezet op de moeilijke verkeerspunten als verkeersregelaar. Daarnaast was Geert de grote motivator binnen het project 't Ferhaal. Hij vond het prachtig om samen met de jongeren, ouderen te interviewen over diens geschiedenis in de Trynwâlden.

Skewiel Trynwâlden werkt met veel activiteiten samen met de Stichting Cultureel Erfgoed Trynwâlden. Deze Stichting moest binnen een week twee bestuursleden missen, Aukje Wijbenga en Geert Adema. Met de inzet en gedrevenheid van Aukje en Geert hebben we veel activiteiten georganiseerd. Bijeenkomsten waar de historische fotoboeken bekeken konden worden, verhalen van vroeger verteld konden worden, of filmmiddagen die bij de aanwezigen veel herinneringen aan vroeger opriepen. We zullen Aukje en Geert bij de volgende activiteiten erg missen. Verderop in dit Mienskijsbledsje leest u een in memoriam van Geert en Aukje, geschreven door het bestuur van de Stichting Cultureel Erfgoed Trynwâlden.

Vrijwilligers die gestopt zijn en nieuwe vrijwilligers

- Begin september is Reinier de Haan gestopt als vrijwilliger. Hij was een korte tijd werkzaam als chauffeur voor 't Skewielmobiel.
- In augustus is mevrouw Didy Ebbers begonnen als vrijwilliger bij Skewiel Trynwâlden. Ze is bekend met de organisatie, heeft jarenlang hier als deipaadstiper gewerkt. Didy doet individuele activiteiten bij cliënten thuis.
- In september is mevrouw Henny Koopmans ook gestart met haar vrij-

willigerswerk bij Skewiel Trynwâlden. Zij is gastvrouw op de donderdagochtend en gaat als fietsvrijwilligster aan de slag.

Didy en Henny, ook vanaf deze plek van harte welkom bij Skewiel Trynwâlden!!

Werkoverleggen vrijwilligersgroepen

In november zullen er weer een aantal werkoverleggen zijn, met diverse vrijwilligersgroepen. We bespreken de inhoud van uw werkzaamheden, informeren u over zaken vanuit de organisatie of vrijwilligersraad en er is volop gelegenheid voor het stellen van vragen. U ontvangt hiervoor weer persoonlijk een uitnodiging. Maar de data zijn bekend, dus u kunt alvast de volgende data (voor zover voor u van toepassing) reserveren in uw agenda;

- Gastvrouwen: vrijdag 13 (!) november om 10.00 uur
- Chauffeurs: woensdag 18 november om 10.00 uur
- Chauffeurs Skewielmobiel: donderdag 12 november om 10.00 uur
- Ziekenhuisbegeleiding: dinsdag 17 november om 10.00 uur
- Individuele activiteiten: maandag 23 november om 10.00 uur
- Groepsactiviteiten: vrijdag 6 november om 10.00 uur

Nieuwe chauffeurs gevraagd voor Skewielmobiel

Deze elektrische wagen is voor minder mobiele inwoners van de Trynwâlden, om korte ritjes te maken in de Trynwâlden. Bijvoorbeeld naar de kapper, de supermarkt, een kennis of familie, de vrouwenvereniging, de huisarts enz. De groep chauffeurs moet eigenlijk uitgebreid worden met een aantal nieuwe collega's. Wat vragen we van de chauffeur:

- een geldig rijbewijs

- het leuk vinden om met mensen om te gaan
- een dag of dagdeel per week/2 weken tijd beschikbaar

Omdat het nog niet heel erg druk is met reserveringen van ritten, hoeft u niet in Heemstra State te wachten op een ritaanvraag. We hebben nu afgesproken dat de chauffeur thuis is en telefonisch bereikbaar. Zodra er een ritaanvraag is, wordt u gebeld door de receptie en komt u naar Heemstra State.

We zoeken met name voor de vrijdag nieuwe chauffeurs.

Nieuwe vrijwilligers gevraagd voor begeleiding naar ziekenhuis

Als cliënten geen mantelzorgers of familie beschikbaar hebben en niet alleen naar een afspraak in het ziekenhuis kunnen, kunnen ze een beroep doen op Skewiel Trynwâlden. We hebben een groep vrijwilligers die cliënten begeleiden naar en in het ziekenhuis. Het vervoer gaat bijna altijd per taxi.

Veelal kunnen afspraken ver van te voren gemaakt worden en kan uw werk als begeleider dus ingepland worden. Soms is er een acutere situatie en wordt er op korte termijn een vrijwilliger gevraagd. U bepaalt zelf of u dan beschikbaar bent en kunt altijd nee zeggen.

We willen de groep vrijwilligers voor dit werk graag uitbreiden met 3 of 4 vrijwilligers.

Heeft u interesse voor één van deze vacatures, dan kunt u altijd contact opnemen met Els Wouda (058-2564128 of ewouda@skewiel-trynwalden.nl).

Reiskostenvergoeding vrijwilligers

Voor vrijwilligers hebben we een reiskostenvergoeding. Als de afstand van uw huisadres naar uw vrijwilligerswerk (vaak in Heemstra State) langer is dan 3 kilometer, komt u hiervoor in aanmerking. Een formulier voor het declareren van de reiskosten kunt u afhalen bij team welzijn of Els.

Els Wouda

In memoriam

In één week tijd verloor de Stichting Cultureel Erfgoed Trynwâlden twee van haar bestuursleden:

Geert Adema en Aukje Wybenga

Geert Adema was al 10 jaar lid van het bestuur en onder meer de motor achter het project It Ferhaal, waarmee verhalen en belevenissen van ouderen op DVD worden gezet om hun geschiedenis van de Trynwâlden vast te leggen.

Geert, altijd een praatje, een bulderende lach, een kwinkslag

Geert, ook sportief, hij liep verschillende Elfsteden wandeltochten en zwom elke ochtend. En dan, in drie weken tijd is hij niet meer onder ons.

Geert, wat zullen we je ontzettend missen.

Aukje, altijd belangstellend en rustig. We zien nog voor ons hoe ze naar de vergaderingen en de andere activiteiten kwam aanrijden in die grote witte Volvo.

Aukje had een enorme kennis over het verleden van de Trynwâlden.

Ze schreef prachtige boeken over Mûnein en Roodkerk, waar ze zeven jaar mee bezig was. Heel wat tijd bracht ze door in het archief van de gemeente en bij Tresoar.

We waren erg blij dat ze een aantal jaren geleden in ons bestuur wilde komen.

Lieve Aukje, we hebben helaas te kort van jouw inbreng mogen genieten. Ook jou zullen we heel erg missen.

***Er is niets dat voor altijd verdwijnt,
als men de herinnering bewaart.....***

Bestuur Stichting Cultureel Erfgoed Trynwâlden.

Gehoord en gelezen

Op de vraag hoe iemand echt oud kan worden antwoordde een 'echt' oude meneer dat hij daarvoor een heel duidelijke definitie had. "Mijn zoon zei altijd dat het kwam omdat ik bij de gemeente werkte. Immers, daar wordt niet gewerkt..."

Zo zie je maar dat een heer in het bijzijn van een dame zijn jasje niet moet uittrekken. En zeker niet als zijn autosleutels daar nog inzitten en hij vervolgens de auto verlaat...

Als Louis van Gaal nu maar niet tegenover die Duitse pers begint over die fiets van z'n oma...

Werd aan een klein Chinees meisje gevraagd wat ze later wilde worden. 'Ik wil later ambtenaar worden', was het toch lichtelijk verrassende antwoord. 'Ambtenaar???? Wat voor ambtenaar dan?' En dan is het antwoord niet alleen verrassend, maar ook onthutsend: 'Ik wil een

corrupte ambtenaar worden, die verdienen het meeste...'

Kun je toch zien dat Italianen anders zijn dan Nederlanders. Althans, als we premier Berlusconi mogen geloven. En waarom zouden we niet, de man is een toonbeeld van integriteit. Toch? Want de Italiaanse premier verklaart zijn populariteit met het feit dat iedere Italiaan op hem wil lijken. Tja, dat horen we Jé Pé de Empé bij ons nog niet zeggen. Aan de andere kant: wij hebben een Balkenende-norm en dat zien we in Italië nog niet zo gauw gebeuren, een Berlusconi-norm. Zou wel érg duur worden....

Dat wisten we natuurlijk allang: mensen uit Aldtsjerk zijn eigenzinnig, eigengeleid, apart en nog zo een paar kwalificaties. Maar ze zijn ook heel gastvrij. Niet dat we daar aan twijfelden, maar tijdens de Ronde van Trynwâlden werd dat nog maar weer eens bevestigd. Een groepje bewoners van de Van Sminiaweg had

zich op een strategische plek opgesteld om onder het genot van een hapje en een drankje naar de koers te kijken en vooral die en de coureurs te becommentariëren. Onze fotograaf mocht uiteraard meedelen in die goede gaven, maar hij niet alleen, ook de voorbijrazende motormuizen, zij hadden al eerder een redelijk begerige blik geworden op die culinaire lekkernijen, kregen een hapje mee: 'jo ek in stikje?'

Altijd al manager willen worden? Grijp uw kans en word straatmanager. Naar ons idee is dat zo iets als vanaf een zonnig terras met een heerlijke cappuccino onder handbereik de boel een beetje in de gaten houden. Gouden baan. Toch?

Trouwens, wat dacht u van budgetcoach of zelfs ontbijtcoach?

Gecertificeerd financieel planner lijkt ons persoonlijk lang niet gek. Lekker een zootje maken van het geld van anderen. Mooi toch?

Dick Advocaat wordt trainer van het nationale Belgische voetbalelftal. Leuke baan zou je zeggen, ware het niet dat je in België altijd te maken hebt met die taalstrijd tussen Vlamingen en Walen. En dus werd aan Dick Advocaat gevraagd of hij een beetje Frans sprak. Advocaat: "Je ne parle pas Francais...."

Duitsers hebben van die prachtige uitspraken. Zoals deze. Toen bij een Duitse Bundesligawedstrijd een speler moest invallen en hij dus zijn shirt in zijn broekje moest stoppen, Ordnung musz sein nichtwahr, stond hij even in zijn onderbroek. 'Ein ganz kurzer Blick auf die Familienplanung' omschreef de commentator dat. Wij zouden dat anders doen vermoeden we...

Dat zeilmeisje, wat een term overigens, had natuurlijk gewoon moeten gaan zonder al die heisa vooraf. Wij hadden daar vroeger in dienst een speciale term voor: 'ongepast eigen initiatief'. Met andere woorden, gewoon dóen en nergens over lullen...

'Wêr is dit foar?' Een vraag die regelmatig aan een fotograaf of journalist wordt gesteld. 'Dit is foar de kabel'. Stilte. 'Oh, ja de kabel, no dy kin ik net krije, ik ha een schotel.' 'Ja, mar it stiet ek op internet.' 'Internet, dêr ha'k gjin ferstân fan, ik kom net fierder as in fisknet.' Einde discussie...

'Wo Berlin schön wird heiszt es Potsdamm', aldus een van onze Duitse gasten een paar weken geleden. Zij woonde, het zal u niet verbazen, in Potsdamm...

Een uitspraak gelezen in het AD: 'Een goede baan is vaak belangrijker dan een man. En misschien wel bevredigender ook'

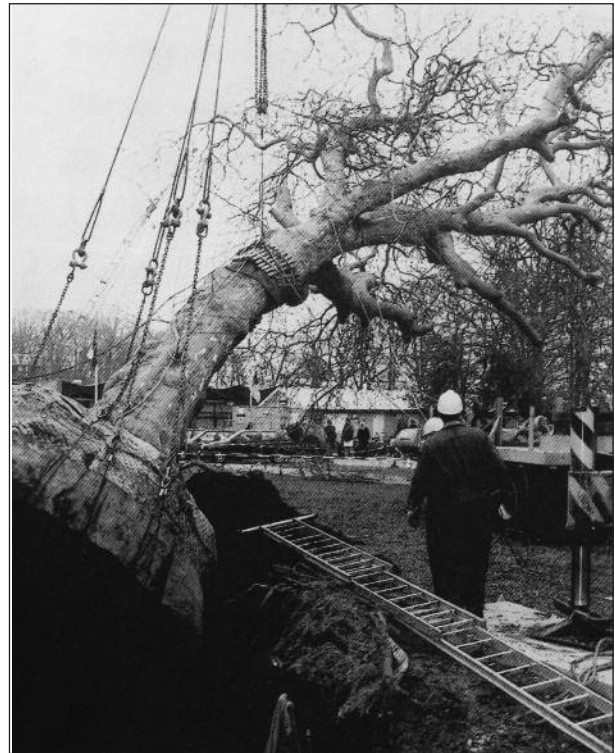
Waar is de plataan van Heemstra State?

Velen van u zullen zich het artikel in het Mienskipsbledsje van april 2001 nog wel herinneren. Op de voorpagina stond een foto van de 'redding' van de 130 jaar oude plataan die zijn standplaats had in de Heemstratuin. De boom is op transport gegaan naar Sint Oedenrode in Brabant. Hoe een en ander in zijn werk is gegaan en hoe het de boom nu vergaat leest u in het onderstaande artikel uit het septembernummer van 'Groei en Bloei', ons aangereikt door Roeleke de Boer:

'Oude bomen moet je niet verplanten', wordt er vaak gezegd. Dat dit spreekwoord ook in z'n letterlijke betekenis niet altijd opgaat, bewijst de succesvolle verhuizing van een 130 jaar oude plataan, die zijn standplaats in het Friese Oentsjerk verruilde voor Sint-Oedenrode in Brabant.

De plataan in dit verhaal (*platanus x hispanica*) stond al heel zijn leven in het Friese Oentsjerk. Uitgegroeid tot een indrukwekkende boom, met een hoogte van 30 meter en een even brede kruin, was hij dermate belangrijk dat hij op de nationale monumentale bomenlijst werd geplaatst. Een boom die daar op voorkomt kan gerust zijn: je wordt niet zomaar omgezaagd, dat is verboden. Maar verplaatsen.....dat mag wel. Toen er een verzorgingstehuis moest verrijzen, juist op zijn groeiplek, werd dat verplaatsen helaas de optie.

Bij het familiebedrijf Van den Berk in Sint-Oedenrode zijn ze gespecialiseerd in het verplanten van oude bomen. Johan van den Berk weet nog hoe zijn vader en zijn oom, die over het probleem hadden gehoord, de koppen bij

elkaar staken om de mogelijke verhuizing van de plataan naar de kwekerij te bespreken. Dat is inmiddels weer een aantal jaren geleden. Nog nooit was in Nederland een zo grote boom over de weg vervoerd. Een vermelding in het 'Guinness Book of Records' zou volkomen op zijn plaats zijn vindt Johan.

Het werd een riskant en duur transport. En ingewikkeld, want hoe krijg je zo'n gevaarte onder de viaducten door op die 250 kilometer tussen Oentsjerk en Sint-Oedenrode?

Politiebegeleiding

Om te bepalen of de operatie de moeite waard was, werd vooraf getest of de boom niet rot was. Maar de kern bleek vol en gezond en de Van den Berks besloten de uitdaging aan te gaan: "Eerst hebben we de 30 meter brede kroon gekandelaberd. De grote hoofdtakken werden zodanig teruggezaagd, dat de kruin

een doorsnee kreeg van 3,5 meter en onder alle viaducten zou passen. Voor het verplanten was het ook nodig om het bovengrondse deel van de boom, de kroon, weer in verhouding te brengen met het ondergrondse deel. Daarom hebben we de wortelkluit ter plekke rondgestoken en afgezaagd tot 3,5 meter doorsnee. Hierna lieten we de boom een jaar met rust, daarna is hij uitgegraven. Vervolgens hebben we het gevaarte met twee uitschuifkranen op een vrachtwagen en oplegger met telescoopvering gelegd. De talloze benodigde vergunningen waren inmiddels binnen en in de nachtelijke uren is de boom onder politiebegeleiding naar onze kwekerij in Sint Oedenrode vervoerd."

Inmiddels staat de boom daar nu ruim zes jaar, op een prominente plaats. Het is een echte blikvanger. Hij doet het perfect, vinden de specialisten hier. Hij heeft een mooie, grillige vorm, staat gezond in het blad en de stam is zoals het hoort: gevlekt, bobbelig en met diepe groeven.

En.... hij is te koop! En wat moet deze boom dan wel kosten?

Johan van den Berk denkt aan een gemeente, bijvoorbeeld voor een park, of aan een bestemming als pronkstuk bij evenementen zoals de Floriade of een wereldexpo. Er zijn al geïnteresseerden langs geweest. Johan is ervan overtuigd dat de plataan de kwekerij ooit gaat verlaten, ondanks de kosten. Alleen al met het transport en het verplanten is een bedrag gemoeid van enkele tienduizenden euro's. De boom zelf moet een slordige € 150.000 opbrengen. Maar dan heb je ook wat.... voor de komende 500 jaar. Want zo oud kan de plataan uit Oentsjerk – thans Sint Oenenrode - gemakkelijk worden.

Bron: Groei en Bloei september 2009

Colofon

najaar 2009

'It Mienskiipsbledsje'

is een uitgave van

de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden
en Skewiel Trynwâlden

Postadres: Frisiastate 23
9062 GX Oentsjerk.

Telefoon: 058-256 41 41.

Fax: 058-256 41 42.

e-mail: post@skewiel-trynwalden.nl

web site: www.skewiel-trynwalden.nl

'It Mienskiipsbledsje' wordt verspreid onder cliënten, personeelsleden, vrijwilligers en donateurs van de Stichting tot Steun Skewiel Trynwâlden

Wilt u het Mienskiipsbledsje ontvangen, dan kunt u zich opgeven als donateur van de stichting.

Redactie: Binne Kramer

Druk- en bindwerk: Rekladruk Gytsjerk

Fotografie: Binne Kramer

Oplage: 900.

'Persoonlijke aanpak in opmars'

Dat is de kop boven het hoofdartikel op de voorpagina van het AD van dinsdag 1 september. Enerzijds geeft die plaats aan dat er blijkbaar niet genoeg internationaal nieuws was op deze dag, maar anderzijds geeft het een indicatie dat de zorg opnieuw een hot item aan het worden is. Het zal u, als geïnteresseerde lezer en betrokkene in de zorg, als cliënt, als mantelzorger of als Skewiel-medewerker, niet verwonderen dat de teneur van het verhaal is dat we terug moeten naar 'zorg op maat'. Een term die wij als Skewiel al een tijdje achter ons hebben gelaten om reden van 'dat heeft iedereen als slogan'. Wij willen toch een beetje onderscheidend zijn, of niet dan, zo zijn we immers opgevoed hier in de Trynwâlden? Maar niettemin, het is duidelijk dat veel werkers in de zorg problemen krijgen met vooral de administratie, de hele papierwinkel, zeg maar de bureaucratie. Het verwondert ons niet, wat wij hier in de Trynwâlden altijd hebben gepromoot was 'klein maar fijn', met andere woorden, kleinschaligheid vanwege de persoonlijke betrokkenheid.

'Medewerkers in de thuiszorg zetten uit frustratie over de grootschaligheid, de bureaucratie en onpersoonlijkheid in de zorg massaal eigen, kleine zorginstellingen op', aldus het artikel in het AD. Er staat ook een citaat in van bestuurder Jan Verschuren van Branchebelang Thuiszorg Nederland (BTN). Volgens hem verlangen veel zorgverleners naar flexibiliteit en weinig papierwerk om zoveel mogelijk tijd te besteden aan hun cliënten: "Dat is er bij de schaalvergroting de laatste jaren bij ingeschoten. Ze (de kleine zorgorganisaties dus) willen

in de wijken zorg op maat leveren, zoals dat vroeger gebeurde."

Er wordt ook een heuse hoogleraar, een bijzondere nog wel, chronische zorg opgevoerd, Jan Schols. Volgens hem is de thuiszorgbranche zichzelf opnieuw aan het uitvinden na een periode van fusies en schaalvergroting. Dat laatste is naar zijn mening ten koste gegaan van de arbeidsvreugde van veel zorgverleners. Schols: "De zorg is vaak bureaucratisch geworden en onpersoonlijk, zorgverleners zijn het beu. Ze willen zich weer louter met de cliënt en de zorg bezighouden. Het wordt weer persoonlijk en minder uurtje-factuurtje."

Verderop verwoordt een van die nieuwe zorgondernemers, Ronny Dokter, precies waar het om draait. Nogmaals, de meesten van u zullen het moeiteloos herkennen. "Het draait niet om geld, maar om mensen", aldus Dokter, "maatwerk en een persoonlijke benadering."

Bron: Algemeen Dagblad

Het verhaal van Skewiel is dat van de 'lytse mûs en de grutte oaljefant'

We zouden, en dan ook nog eens moeiteloos, een heel Mienskipsbledsje kunnen vullen met het verhaal van en over Tineke van der Meer. En degenen die Tineke goed kennen, en dat zijn er in deze organisatie nogal wat, zal dat niet raar in de oren klinken. Immers, Tineke heeft in deze organisatie het een en ander betekend, ze heeft zeg maar een hoofdrol vervuld in de ontwikkeling van wat Skewiel nu is. Heeft, inderdaad, want Tineke is met pensioen, ze is inmiddels 65 jaar, dus mag het? Op ons verzoek kijkt ze terug en natuurlijk, aan het slot van het verhaal, ook even vooruit. We zitten met Tineke en Willem in de prachtig verbouwde schuur van hun riante landhuis

in Bakkeveen. Een inspirerende omgeving en heel toevallig, of niet natuurlijk, is het dát wat Tineke in feite het eerst noemt in haar openingszin.

“Ik kijk op die bijna acht jaar dat ik bij Skewiel betrokken ben geweest terug als op een enerverende en inspirerende periode. Enerverend omdat er in die tijd ontzettend veel gebeurd is, met de organisatie, maar ook met de mensen in die organisatie en dus ook met mij. Makkelijk was het niet altijd, maar ik had het voor geen goud willen missen. Inspirerend, omdat het mij verrijkt heeft, ik ben er zeg maar beter van geworden, en dan bedoel ik niet beter in de zin van mijn fysieke gesteldheid, die liet wel eens te wensen over, maar wel mentaal rijker. En dat heeft alles te maken met de mensen die ik heb ontmoet, de mensen aan wie ik leiding heb mogen geven, de mensen die mij zeg maar terug hebben betaald met hun vertrouwen, met hun enthousiasme en hun motivatie. Dat heb ik als geweldig ervaren: ‘wy hawwe it geweldich hân mei syn allen’. Skewiel is voor mij een geïnspireerde en een inspirerende organisatie.”

Praten met Tineke over haar jaren bij Skewiel, is een reis door de tijd: vanaf het begin tot aan wat het nu is geworden. “Dat laatste stukje had ik me, hadden wij ons waarschijnlijk allemaal, wat anders voorgesteld, maar de rest was prachtig. Alhoewel ik met een heel ander idee ben binnengekomen in deze organisatie, ik zou met name het beleidsmatige deel doen, maar dat werd al spoedig het uitvoerende part, heb ik me hier altijd heel erg thuis gevoeld. Die innovatie, dat was mij in feite op het lijf

geschreven, daar kon ik mijn ei volledig in kwijt. Dat gevecht tegen de bureaucratie, dat kostte bloed zweet en tranen, maar ik heb er van genoten, het was voor mij het aloude verhaal van 'de lytse mûs tsjin de grutte oaljefant'. Voor zoiets als wij hier wilden realiseren heb je enerzijds deskundigheid nodig en daarnaast invloed, noem het voor mijn part macht. Nou, die deskundigheid hadden we wel, die macht niet helaas. We hadden in mijn optiek een aantal mensen om ons heen moeten hebben met politiek aanzien, met politieke macht. Een soort raad van aanbeveling misschien wel, met 'mannen fan kwi-zekwânsje', mensen die er toe deden, naar wie werd geluisterd. Dat hebben we gemist, dat is een van de oorzaken geweest dat we in de problemen kwamen."

"Waar ons kracht lag was dat we een groep oprechte enthousiastelingen bij elkaar hadden, mensen die mee konden én wilden in onze ideeën, echte 'wrotters'. Als ik nog terugdenk aan die omslag in februari 2002, dat was een heuse krachttoer, toen is er achter en voor de schermen wat werk verzet! Echt ongelofelijk dat we dat in zo'n korte tijd allemaal voor elkaar hebben gekregen. Maar nogmaals, we hadden er de mensen voor, daar zonder hadden we het nooit gered, zoiets is niet alleen een zaak van goed leidinggeven, maar van het motiveren, het enthousiasmeren van de medewerkers. Wij konden het allemaal prachtig bedenken en op papier zetten, maar zij moesten het doen, zij moesten van de ene op de andere dag extramuraal gaan werken. Het was een tijd van chaos en onzekerheid, maar toen het zover was stonden ze er wél! Ongelofelijk knap vond ik dat. En dan die heisessies, die praatsessies waarbij we moesten proberen op één lijn te

komen en ondertussen ook nog die lijn te bedenken en uit te zetten. Structuur aanbrengen was het devies toen. Het was een sprong in het diepe en dan ook nog eens in het duister. Wat we toen echt hebben gemist was een p&o'er, die hadden we niet en die hebben we nu nog niet terwijl dat eigenlijk wel zou moeten. Dat kan het management er niet allemaal bij doen."

"We hadden een droom en daar zijn we voor gegaan. Maar voor het goede begrip, het was geen dromerij of onrealistisch idealisme, zeker niet. Het stond ons met z'n allen wel degelijk helder voor ogen wat we wilden, vooral waar we naar toe wilden. Ik heb veel individuele gesprekken gevoerd met de medewerkers en de eerste vraag was altijd 'wêrom wolsto dit, wêrom wolsto in oar helpe'. Het antwoord gaf een inkijkje op de motivatie van de medewerkers en vrijwel steeds bleek dat het geld maar één van de zaken was waarom ze het deden. Ze, en dat verwoordden ze allemaal op hun eigen manier, 'hadden iets met de zorg'. Die gesprekken zijn later min of meer de basis gebleken voor het liP-verhaal, het kwaliteitscertificaat dat we hebben gehaald. Dat enthousiasmeren en motiveren bleek ook nog eens behoorlijk te schelen in het ziekteverzuim, ook nooit weg natuurlijk."

“Innovatie is prachtig, is noodzakelijk, is goed voor de cliënten en voor de medewerkers. Nadeel is dat innovatie altijd gepaard gaat met geld, liever gezegd, met het gebrek daaraan. Die scholingen die wij noodzakelijk vonden konden we alleen maar betalen als ze in eigen tijd werden gedaan. Vandaar dat we dat allemaal in home hebben gedaan, dus niet de medewerkers naar de school, maar de school naar de medewerkers, in casu hier op Heemstra State. Daar hebben we nooit spijt van gehad, dat was in feite een groot succes. De diploma-uitreikingen waren een feest, dat wilden we ook graag. Niet alleen voor de geslaagden, maar ook voor hun familie, die prominent in de zaal zat. ‘Mem krijgt in diploma’. Nou dat was sommige memmen nog nooit gebeurd, dit was het eerste diploma dat ze haalden. Dus het hele verhaal had ook een emancipatorisch aspect.”

“Datzelfde aspect kwam ook tot uitdrukking in die heisessies. Op een gegeven moment vroeg een medewerkster aan mij, een beetje cynisch: ‘Oh, hearre wy der ek by’? Natuurlijk, heb ik geantwoord, jullie horen er juist bij, zonder jullie kunnen we niet verder. Het ging ook om een stuk bewustwording: ‘wa bisto’. Dat was voor de meesten helemaal nieuw, ze waren thuis moeder en ze wilden er ook nog bij werken. Kon dat allemaal wel? We hebben ze bewust ge-

maakt van de rol die ze wilden en konden spelen in het maatschappelijk leven. Er moest met hen, met hun werk rekening gehouden worden, ze waren belangrijk, ze mochten er zijn. De slogan was niet voor niks ‘Trynwâlden dêr’st der wêze meist’. En dat sloeg echt niet alleen op de cliënten, maar zeker ook op de medewerkers.”

“Waar we mee te maken kregen waren onder andere de grote cultuurverschillen die binnen de groep medewerkers bleken te bestaan. Daar zijn we meteen mee aan de slag gegaan en het heeft mij verbaasd hoe snel dat proces is gegaan. Waar we wel tegenaan liepen was het aspect van de feed back, van de teambuilding, van het gebrek aan budget voor die zaken. Dit soort projecten is lange adem-werk dat is mij wel duidelijk geworden, dit doe je niet zomaar even, nogmaals: ‘de lytse mûs en de grutte oaljefant’.”

“Dat we nu in de problemen zijn gekomen heeft ook en vooral te maken met het feit dat het de politiek aan moed, aan durf, aan lef ontbreekt. Ze hadden ons de ruimte moeten geven om te experimenteren en dan vooral financieel. Ze wisten, ze weten, donders goed dat wij hier bij Skewiel miljoenen bespaarden, maar ze hadden niet de moed om hun systemen daarop aan te passen. Misschien zijn we wel te vroeg geweest, of liepen we te ver voorop, zou best kunnen. Maar het zou doodzonde zijn als dit hele gedachtengoed, deze hele manier van denken en werken in de grijze schemer van de geschiedenis zou verdwijnen.”

“Wat wij hebben aangetoond is met name hoe belangrijk de rol van het welzijn is. Ik heb Petra horen zeggen dat de volgorde heel duidelijk is: eerst het wel-

zijn, dan de dienstverlening en dan pas de zorg. En zo is het natuurlijk ook, hoe meer welzijn, hoe minder zorgvragen. We moeten niet uitgaan van de ontbrekende stukken, maar van de stukken en stukjes die er nog wel zijn. Met andere woorden, het gaat erom dat we cliënten ondersteunen in datgene dat ze wél kunnen.”

“Wat we moeten doen is blijven geloven in eigen kracht. Er was ooit een Franse zeventiende-eeuwse filosoof die zei: ‘je hebt twee kansen als je ouder wordt, je wordt gekker of wijzer’. Het gaat, zeg ik wel eens, niet om ‘hoe oud wil je worden’, maar ‘hoe wil je oud worden’. Met andere woorden, het gaat om de kwaliteit.”

“Dichtbij, ingebed in de samenleving, dat is hoe wij wilden en willen werken met begrippen als duurzaamheid en leefbaarheid als doel, maar ook als middel. De hele plattelandsontwikkeling, daar waren en zijn wij hier volop mee bezig en daar gaat het in feite ook om. Huigen heeft dat een paar jaar geleden met dat onderzoek naar de leefbaarheid hier in de Trynwâlden nog eens heel precies aangetoond. Nota bene de tachtigers bleken over de meest intensieve en de meeste netwerken te beschikken en eigenlijk had niemand dat verwacht. Maar achteraf was het even logisch als verklaarbaar.”

“Het gaat om processen en de aandacht daarvoor, de ontvankelijkheid voor het leren. Mensen hebben er belang bij, niemand heeft immers belang bij eenzaamheid. Wat dat betreft zijn de vrijwilligers heel belangrijk, zonder hen zou de kwaliteit van ons welzijn niet op hetzelfde peil kunnen functioneren. Eigenlijk is het inspirerende waar ik het in het begin over had de constatering dat je met zo

weinig zoveel kunt doen en dat slaat dan zowel op de mensen als op de middelen. ‘Fan in flamke in fjoer meitsje’, dat is eigenlijk waar het om gaat.

Dat die inktvlekwerking, de landelijke uitbreiding van het Skewielmodel, niet echt heeft doorgezet komt mede door de conservatieve houding van veel mensen en leidinggevenden in de zorg. We moeten terug naar de basis, minder cure, veel meer care. Maar daarin hebben we nog een hele slag te maken. We kunnen met meer welzijn zorgen voor minder depressies, minder pillen en dus eigenlijk voor meer geluk. Skewiel is ooit een supermarkt voor welzijn en geluk genoemd, nou dat was het ook, dat is het nu nog en dat moet zo blijven.”

“Of ik een boodschap heb voor de medewerkers van Skewiel? Moeilijk om dat in één zin samen te vatten, daar zou ik een boek over kunnen schrijven. Maar vooral dit: blijf geloven in je eigen kracht, blijf de menselijke maat zoeken en vasthouden. Ik stond soms, als ik met medewerkers sprak, op mijn stoel en dan zei ik ‘iedereen draagt wat bij, daar moet je in blijven geloven’. Dat mag je verbeeldingskracht noemen, maar dat hebben we nodig. We moeten blijven leren en leren is vaak, nee, meestal, tegen de stroom oproeien. En wie niet blijft roeien drijft af.”

“Tot slot: ik vond het een fantastische tijd, weliswaar met ups en downs, maar ik had het nooit willen missen. Het was een voorrecht om met jullie allemaal te hebben mogen samenwerken.”

Van de Cliëntenraad

In het Mienskipsbledsje nr. 3 zomer 2009 hebben wij u laten weten dat wij u weer regelmâtig op de hoogte zullen houden van activiteiten die de cliëntenraad van Skewiel Trynwâlden bezighouden.

Er wordt, zoals u wellicht weet, frequent vergaderd. Dat wil zeggen, eens per maand komt de cliëntenraad bijeen, maar mocht het nodig zijn dan wordt er een extra vergadering belegd.

Hieronder de voornaamste punten die tijdens de afgelopen periode (regelmatig) aan de orde kwamen:

- de problematiek rondom de Stichting Skewiel Trynwâlden.
Aangaande de fusie met Zorggroep Tellens te Bolsward heeft de cliëntenraad Skewiel Trynwâlden een positief advies uitgebracht. Recentelijk is dan ook officieel kennisgemaakt met de heer A. Schenkel, voorzitter van de Raad van Bestuur van Zorggroep Tellens.
- Voortbestaan cliëntenraad.
De cliëntenraad Skewiel Trynwâlden blijft bestaan en blijft zich inzetten voor de cliënten in de Trynwâlden. Zij vergadert met dezelfde frequentie als voorheen.
Daarnaast heeft Zorggroep Tellens een Centrale Cliëntenraad. De leden van deze raad zijn vertegenwoordigers van de Locale Cliëntenraden van de Zorgcentra die behoren bij Zorggroep Tellens; een hiervan is dus Skewiel Trynwâlden. Als vertegenwoordiger voor Skewiel Trynwâlden zal de heer K. Haaijema in voornoemde raad zitting gaan nemen. Via het

Mienskipsbledsje zult u ook hier t.z.t. meer over geïnformeerd worden.

Inmiddels heeft onze Cliëntenraad kennis mogen maken met de heren Arts en Miedema, beiden lid van de Centrale Cliëntenraad Zorggroep Tellens.

- problematiek rond de roeken. Een tweetal leden van de cliëntenraad heeft een bijeenkomst in Heemstra State bijgewoond. Slotsom is dat de gemeente en de provincie zich hier mee bezig zullen houden.
- Skewielmobiel. Die is inmiddels gearriveerd bij Skewiel Trynwâlden. U heeft hierover kunnen lezen in het Mienskipsbledsje nr. 3.
- belangrijk punt was PREZO, prestaties in de zorg. Hier is meerdere malen over gesproken, een en ander is toegelicht door mevr. Josée Westra. Een tweetal auditoren heeft naast de gesprekken met medewerkers ook een gesprek gevoerd met een tweetal leden van de cliëntenraad. Ook over PREZO heeft u kunnen lezen in het voorgaand Mienskipsbledsje.
- voorts kwam aan de orde: zorgproblemen, jubilea, het rapport van de klachtencommissie en uiteraard de productie.
- jaarverslag 'Meldingen Incidenten Cliënten 2000': incidenten worden gerapporteerd en moeten blijvend de aandacht houden.
- Mexicaanse griep: naast de landelijke en gemeentelijke aandacht zal ook

Skewiel Trynwâlden hier aandacht aan besteden.

- begin 2009 is er door de Cliëntenraad Skewiel Trynwâlden een kadercursus gevolgd. Deze cursus werd verzorgd door het LOC in de persoon van mevr. P. Meindertsma, adviseur afd. Fryslân LOC. (Landelijke Organisatie Cliëntenraden). Het thema van de cursus was: 'Wat is de taak en wat zijn de rechten van een Cliëntenraad'.
- Els Wouda heeft in een vergadering het een en ander uitgelegd omtrent de activiteiten die verzorgd worden door Skewiel Trynwâlden. Adviezen

vanuit de Cliëntenraad werden meegenomen.

- in de vergadering van 7 juli 2009 heeft mevr. G. van der Kooi-Greydanus laten weten vanwege gezondheidsredenen haar lidmaatschap als cliëntenraadslid neer te leggen. De vergadering had hier begrip voor. Als dank voor haar inzet is naderhand aan mevr. Van der Kooi een boeket bloemen uitgereikt. De raad bestaat vanaf heden dus uit 8 leden.

De Cliëntenraad
Skewiel Trynwâlden.

Van alles en nog wat

Wat je van ver haalt is lekker.

Op het gebied van het telen van bloemen of groente is de wereld klein geworden. Uit Amerika zijn nieuwe soorten ingevoerd die vooral groter, beter of lekkerder moeten zijn. Zo'n Amerikaan is Sugar Snap.

Het telen van peultjes is niet moeilijk maar men moet echter goed opletten om tijdig te oogsten. Bij warm weer een dag te laat?.....veel kwaliteitverlies.

De Sugar Snappeultjes mogen langer rijpen en blijven toch mals en sappig, waardoor de prijs is gedaald. Want vroeger gingen ze per 100 gram van de hand en thans per 250 gram voor hetzelfde geld.

Het gewas kan wel twee meter hoog worden en daarom is klimmateriaal nodig. Maar dat is geen probleem, een stuk gaas of wat takken en plukken maar. Vervolgens mogen ze dik worden en als zoete doperwtjes –of na het drogen voor soep of zaad- gebruikt. De oogst is zo overvloedig dat er snel voldoende van in de vriezer zit.

In onze tuin ontbreekt Sugar Snap niet, maar bij collega's op het volkstuincomplex blijkt dat men tot nu toe blijft bij wat het was: van vader op zoon: de Spekboon.

Gerrit van Drie
tel. 058-2560722
e-mail g.drie3@upcmail.nl

“At der wat wie, dan wie se der”

Harm Akkerman kreeg toen hij 47 was een hersenbloeding. “Ik koe earst neat mear”, zegt hij, “soks hakt deryn, dêr hawwe de minsken gjin weet fan. Want ik bin dus siik, sa kinst it wol stelle, mar myn gesin is ek siik en dat fyn ik slim, hiel slim, eins folle slimmer dan dat ik sels net mear alles kin.”

We zijn inmiddels 13 jaar verder en eigenlijk is het wonderbaarlijk om te zien wat hij allemaal nog wél kan. Als ik dat aanroer, wijst hij nadrukkelijk op Frouwina die bij ons is aangeschoven, zij is zijn, zeg maar, persoonlijke begeleidster: “At sy der net west wie, hie ik hjir no net sitten, dan hie’k lang net alles kinnen wat ik no kin.”

Frouwina begeleidt hem op de moeilijke en lastige weg naar herstel, al zal dat nooit een volledig herstel zijn, beseft hij zelf ook maar al te goed. “Ik wie kraanmasjnist, ik wurke by in leanbedriuw,

do witst wol, de hiele dei bûten, prachtich wurk. En at soks dan sa mar yn ien kear foarby is is dat soer, hiel soer. Earst koe ik hielendal neat, no bin ik wer safier dat ik ridlik funksjoneare kin. Mar freegje net wat dat oan tiid, frustraasje en enerzjy koste hat. Wat dat oangiet bin ik freselik wiis mei Frouwina, dy pakt it oan sa’t it moat, sy pakt my ek oan hear.”

Harm geeft aan wat er allemaal op hem afkwam nadat hij die attack had gekregen:

“Net te leauwen wa’t der allegearre by my oer de flier west ha. Sy hiene allegearre dingen yn de oanbieding dy’t ik dwaan moast. Doe kaam Frouwina en sy wie de earste dy’t oan my frege ‘wat wolstó Harm’. Hè, hè, tocht ik, einliks immen dy’t freget wat ik wol, want it is fansels wol myn libben!”

“Fansels ha’k dat frege”, aldus Frouwina, “it giet om him, hy woe syn libben wer

oppakke en dêr hie er it net makkelijk mei, dat kinst dy wol foarstelle." Harm: "Ik miste eins alles, ik moast myn libben wer fan de grûn ôf opbouwe en sy hat dat mei mogelijk makke, sa sjoch ik it. Ik koe it earst alhiel net fine tusken fjouwer muorren, ik seach it net mear sitten. Tegearre hawwe wy it oppakt en no bin ik der wer. Ik bin net de Harm dy't ik wie, mar ik bin wer aardich op wei. Ik moast fan alles op nij leare, oriëntaasje bygelyks, dy wie alhiel fuort, lykas myn úthâldingsfermogen. Wy geane no te swimmen yn Burgum en earst koe ik mar kwalik de holle boppe wetter hâlde, no kin ik 15 baantsjes swimme. Ik doarde ek neat, ik doarst net yn it djippe, deabenaud dat ik omfalle soe en net wer boppe komme koe. Frouwina moast mei, sy wie flak by my, dat hat my der trochskuord, oars hie ik net rêden, seker witte."

Harm is zelfs al weer aan het werk, hij doet allerlei klussen, onder andere in de tuin van Norma Klarenbeek, de Mensendieck-therapeute die in Heemstra State haar praktijk heeft. Harm: "Hoe't dy minsken dy behannelje, dat is prachtich moai, sokke minsken helpe dy echt foarút."

Hij heeft het al gezegd, niet alleen hij is ziek, maar ook zijn hele gezin. En dus praat Frouwina niet alleen met Harm, maar ook met zijn vrouw: "Dat is hiel wichtich, want sy moat wite wat ik doch, mar ik moat ek witte wat sy docht. En boppedat, ik doch dit net allinne fansels, it is yn feite in hiel tiim en ik stean tafallich foaroan. De omtinker hat ús, mij yn dit gefal, ynskeakele en wy wurkje ek nauw samen mei Norma en Douwe. Boppedat wurdt syn frou ûndersteund troch it NAH en sy giet ek nei de mantelzorggroep. It giet om it hiele plaatsje, dus om de hiele Harm, net allinne om de

dingen dy't him mankearje. It giet om wat 'er wol kin, net om wat er net kin. It NAH spilet in rol, mar fansels ek de mantelzorg."

Harm: "Sy fine fan alles út, eins binne se dwaande mei ús hiele gesin wer op te krikken. Mar ik bin no sa fier dat ik nea wer sizze sil dat it nea wer wat wurde sil. Ik bin no by de regiopost, as postrinner, mar dat is ek sawat, ik koe dat earst net, ik koe de goede brief sis mar net op it goede adres krije. No giet it in stik better, al giet it hiel langzaam." Frouwina: "Harm wol wolris wat te hurd, dat is logysk, mar hy sil geduld ha moatte, sa is dat no ienkear. Mar hy sjocht foarútgong en dat is it wichtichste."

Harm en Frouwina praten veel met elkaar zeggen ze allebei bijna in koor, maar waar hebben ze het dan over? Frouwina: "Wêr hawwe wy it net oer kinst better sizze. Oer fan alles, wy meitsje plannen, wy sjogge werom, mar it measte foarút. Ik freegje him ek wat hy der fan fynt hoe't ik mei him omgean. Ja, it giet ommers om him, net om my." Harm: "Ik moat yn beweging bliuwe, ik moat besykje om wer selsstannich te wurden, my net mear ôfhinkelik te fielen, do witst net heal hoe wichtich as dat is. Mar at wy sa trochgean komt it hjirboppe (wijst op zijn hoofd) wol wer ynoarder en dat hie'k yn it begjin net tocht. Sy is wol streng hear, sy hâldt my by de les, sy warskôget my ek at ik dingen dwaan wol dy't eins net kinne. Norma hat my ek al in kear as wat warskôge at ik mei de trep by it dak op woe."

Frouwina: "It is wichtich om in balâns te finen, wy moatte hiel fleksibel en kreatyf wêze. Systeemgericht, en dêr in hiel netwurkje omhinne bouwe, ek tegearre mei bygelyks Norma. Eins giet it om ien ding: Harm moat syn fertrouwen werom krije."

Dafje uit met de personeelsvereniging op 5 september 2009

Tine Hoekstra heette ons welkom (zie gedicht). Wij moesten ons verzamelen bij Heemstra State om kwart voor 9. De bus van Dalstra Reizen was mooi op tijd. Wij waren vertegenwoordigd met 40 man, waarbij 1 manspersoon, dat was Gerard, chapeau. Toen iedereen in de bus zat waren wij klaar voor vertrek. Ineke Vlieger nog opgepikt bij Rijperkerk en Aukje Haarsma in Drachten. En nu op naar de Dafjes. Daar aangekomen kregen wij koffie met gebak. Ondertussen werd er tekst en uitleg gedaan. Na de koffie gingen we in de Dafjes. Onderweg moesten we vragen beantwoorden wat wij onderweg tegenkwamen, een puzzelrit dus.

Het was een gezellige tocht en wat een geronk met die Dafjes! Bij een museum over de Weerribben had iemand auto-pech. Na tekst en uitleg moesten ze de motorkap omhoog doen en met een houten hamer een tik op de startmotor geven. Daarna goed gas geven en ja hoor, daar liep hij weer. Ik, Albertien, zat bij Tine, Trienke en Wieke in de auto. Tine had het dafje in de achteruit gezet en ging toen starten. Er stond een mooie Peugeot aan de andere kant. Wij schoten

achteruit, ik dacht Tine geeft die auto een drukker maar het ging allemaal goed. Wat hebben wij gelachen.

Tine heeft ons bij alle bestemmingen gebracht, wat een chauffeuze! De volgende tussenstop was in café restaurant 'Het Doevenhuis' waar het eten heerlijk was. Daarna gingen we in de fluisterboten, nou dat ging er aan toe. Ik zat in de boot bij Metteke, Hanny, Janneke en nog een paar collega's die ik niet bij naam ken. Metteke zat aan het roer, nou dat ging geweldig. Zo nu en dan met aflossing van Hanny die het ook goed deed. Ja goede stuurder, twee keer is de boot uitgegaan vanwege leliebladen in de schroef. Daarna ging de boot weer op volle toeren en in een uurtje waren wij er weer.

Er waren ook collega's die twee uren onderweg waren maar die hadden niets meegekregen van de route. Ja, dat kan gebeuren, maar het was oergezellig. Maar één boot kreeg pech en dat was de boot van Tine Hoekstra. Zij waren verkeerd gevaren, ze gingen de eerste sloot linksaf in plaats van de tweede. Dit kwam mede door een verkeerde voorlichting. De schroef zat vol leliebladen en een zekering was doorgebrand.

Vier collega's waren uitgestapt bij de rietkraag en naar het restaurant gelopen. De rest bleef in de boot om een hulplijn in te roepen. Toen werd het bij Tine in de fluisterboot stil. Na een uur op dat water te hebben zitten dobberen werden ze eindelijk bevrijd. Nog een bakkie op het terras en onze reis ging weer verder in de dafjes.

Op het laatste traject liet een dafje het afweten. Bij de eigenaar van de dafjes

kregen we nog een borreltje en vond de prijsuitreiking plaats. Roeleke de Boer en haar passagiers hadden de eerste prijs en mochten een beker in ontvangst nemen. Van het sanitair werd veel gebruik gemaakt met als gevolg dat de deurkruk het liet afweten. Menigeen had bij het sluiten van de deur dus de deurkruk in handen. Maar ja, dat heeft ook wel wat, het was verder gezellig en we hebben veel gelachen.

Daarna op naar Heerenveen naar restaurant 'Koningshof' waar wij een warme maaltijd hebben genuttigd. Het duurde wel wat lang maar desondanks werden onze magen goed gevuld. Nu weer op naar de bus. Chauffeur Jan stond alweer klaar om ons verder weer veilig naar onze bestemming terug te brengen. Ik vond het een zeer geslaagde dag.

Albertien van der Bij.

Beste kollega's

*Ja ik sjoch it al, jimme binne wer blier,
want einliks is it wer sa fier.
In útstapke mei de P.V.
en dan is elkenien meastal wol tefree.
No ja, elkenien, guon koene net frij krije
want dat woe Koetje net lije.
Ek wolle we dyjinge net ferjitte
dy troch famyljeomstannichheden it ôfwitte litte.
Jim krije hjoed in hiel fersoarge programma
en as p.v. lid kostet it jimme neat,
No, dat klinkt dochs net ferkeard?
Om tsien oere kofje mei gebak
en hopelik fielt elkenien him op syn gemak.
Dêrnei krije wy tekst en útlis oer de weerribben en mei namme it ûntstean,
ja sommige natuergebieden binne echt ferbean.
Nei it brochje sil it heve,
en sille wy yn de dafjes it aventoer beleve!
Om seis oere geane we rjochting it Hearrenfean,
en bliuwe dan foar it restaurant 'it Keningshôf' stean.
Dêr krije wy in trije gongendiner,
en ik hoopje dat elkenien dêrmei is tefree.
Binne der nog fragen of klachten,
hâldt it net yn gedachten,
mar kom dermei!
Hjirby winskje ik elkenien nammens it bestjoer in fantastyske dei.*

Groetnis fan Tine Hoekstra

“Dy gespreksgroep mei Conny, dêr sjoch ik echt nei út”

Aan het woord is mevrouw Tjitske van der Wal-Boonstra in haar flat in Van Wolderen State. “Ik bin gjin flatminske”, antwoordt ze op de vraag of ze hier met plezier woont. “Ik mis myn tún, ja, net dat ik him no noch ûnderhâlde kinne soe, mar dat soe in oar dan wol foar my dwaan. Ja toch?”

Wat ze mist in de flat, die er gezellig genoeg uitziet en tamelijk riant van grootte is, is volgens haarzelf beweging: “Sjoch, at ik hjir oer de gong rin giet der noait in doar iepen, alles sit potticht, ik rin moedersiel allinne op dy hiele grutte gang. Fyn ik neat oan, ik woe wol dat der hjir in soarte fan húskeamer wie wêr’t wy mei syn allen in bakje kofje drinke koene of in stikje bôle ite en fansels gesellich prate mei elkoar.”

Dat praten is voor haar erg belangrijk, ze ziet niet meer zo goed en kan eigenlijk de krant niet meer lezen of televisie kijken. Ze is alleen, in die zin dat haar man een aantal jaren geleden is opgenomen in een verpleeghuis. “Jo kinne neat kwyt, ik sit hjir de hiele dei mar”, zegt ze tamelijk verongelijkt. En dat van dat praten dat klopt wel, in no time zitten we gezellig met z’n drieën, Nynke, haar begeleidster vanuit Skewiel, is samen met een stagiaire ook bij het gesprek, te praten over van alles en nog wat, maar voornamelijk over haar leven, haar persoonlijke geschiedenis. Eigenlijk doodzonde dat dit soort verhalen niet in z’n geheel worden vastgelegd, want deze mevrouw heeft het een en ander meegemaakt om 94 te worden.

“Ik sjoch der altyd nei út dat Nynke komt”, zegt ze over de rol van het georganiseerde welzijn vanuit Skewiel, “dan kin ik werris mei ien prate en sa no en dan geane wy ek wol in blokje om. Lêsten binne wy nei Berltsum west, nei in tentoanstelling fan skilderijen. Sjoch, ik ha ek in skilderij fan dy skilder oan de muorre hingjen.”

“Mar Nynke en ik geane ek wolris in blokje om, sa mar, nearne hinne en dan ûnderweis fansels prate hê. Wêroer? No, oer fan alles en noch wat, wy komme faak fan it iene op it oare. Wêr’t ik ek elke kear nei útsjoch binne dy praatgroepen mei Conny. Echt, hartstikke leuk, lekker oan ‘e kofje en tige gesellich. Wy binne no mei in man as njoggen en ik sil jo sisse, om my mocht it elke wike wol. En it giet ek om de ynhâld hê, it is net allinne mar gesellichheid.”

Nynke: “It giet ek en benammen om de regelmaat, de struktuer.” “Ja, witte jo, Nynke en ik kin it net sa goed pratende hâlde”, aldus mevr. Van der Wal met een ironische glimlach. “Nee hear, wy prate in protte en dêr ha’k gewoan ferlet fan.” Nynke: “Lêsten hawwe wy it oer Obama hân.” Mevr. Van der Wal: “Ja, soks snap ik no net hê, sa’n man is noch mar krekt begûn en no al sa’n Nobelpriis, net te leauwen. Hy moat it earst marris wiermeitsje fyn ik.” Het geeft aan dat mevr. Van der Wal ondanks haar 94 jaren nog wel degelijk midden in het leven staat, haar interesse is groot en breed, vooral geschiedenis heeft haar belangstelling: “Ja, ik ha sels in stikje skiednis meimake, dus dat hat myn interesse.”

We praten over haar schooltijd, over de oude schoolbanken met de inktpot in het midden, over schrijven met een kroontjespen, over het feit dat meisjes vroeger nauwelijks verder leerden: “Dat

wie net nedich, frouwen hiene oare dingen te dwaan.” En natuurlijk over de oorlogstijd, ook voor mevr. Van der Wal jaren die niet gemakkelijk waren, zeker toen haar man werd gedeporteerd naar Duitsland. “It kontakt wie doe hielendal fuort, ik wist net iens at er noch wol yn libben wie. Sjoch, mobyltsjes en sa wiene der doe net, ik koe wol brieven skriuwe, mar dy kamen meastal net iens op it goede plak.”

Het is duidelijk dat mevr. Van der Wal baat heeft bij de begeleiding van Nynke, dat zegt ze zelf ook. Eerst gaat het gesprek voornamelijk over de dingen die ze niet meer kan, maar in de loop ervan komen we steeds meer tot de conclusie dat ze eigenlijk nog een heleboel dingen wél kan. Nynke: “En eins giet it dêrom fansels. Mar it grutste diel fan myn begelieding bestiet út praten mei mevr. Van der Wal. Oer lykas sysels seit fan alles en noch wat, mar ek wol oer de dingen dy’t har dwaande hâlde. Ik besykje har yn beweging te hâlden, sawol lichamelik als mentaal, dêrom geane wy derop út as dat kin, dat fynt se prachtich, dêr hat se in protte nocht oan. En at minsken lykas mevr. Van der Wal goed yn harren fel sitte, hawwe se in soad minder klachten. Net dat se oars foar neat kleie, mar se ha gewoan minder tiid om der oer nei te tinken. Posityf tinke, dat besykje ik mei har, dat helpt, dan fielt se har better. No, en eins is dat wat wy by Skewiel wolle, dat minsken har goed, noflik fiele. Dat is wolwêzen sa’t it bedoeld is.”

Skewiel verdient zilveren kwaliteitslabel PREZO

Donderdagmiddag was het feest in Heemstra State, want Skewiel Trynwâlden ontving het zilveren PREZO kwaliteitskeurmerk. Directeur Emmo Koetje ontving gasten en medewerkers in de Moarkseal van Heemstra State, waarbij hij refereerde aan het prachtige nazomerse zonnetje dat alles in een vrolijk perspectief zette: "Bij elkaar zijn hier vanmiddag de doeners, de medewerkers die in feite degenen zijn die dit keurmerk hebben verdiend voor ons, maar hier zijn ook de vrijwilligers die een grote en belangrijke rol spelen in die uitvoering. En natuurlijk heet ik in het bijzonder twee belangrijke gasten welkom, mevr. Westland van Perspekt en mevr. Nijdam, de voorzitter van onze cliëntenraad. Want voor die cliënten doen we het allemaal, daar is alles hier binnen Skewiel op gericht." Van het zorgkantoor was de heer Boomgaard aanwezig, wethouder Fokkema vertegenwoordigde de gemeente Tytsjerksteradiel en dhr. Schenkel en mevr. Aldenkamp gaven namens Tellens acte de présence.

Daarna was het woord aan mevr. Ike Westland van Perspekt, de organisatie die de kwaliteitslabels uitreikt. Zij maak-

te het zichzelf niet gemakkelijk door in het Fries te beginnen met de aloude schibbolet 'bûter, brea en griene tsiis, wa't dat net sizze kin is gjin oprjochte Fries'. Voor een 'Hollander' nauwelijks uit te spreken, maar de toon van haar toespraak was daarmee wel degelijk gezet. Zij vond het passend het PREZO keurmerk uit te reiken aan de cliëntenraad van Skewiel: "Want zonder tevreden cliënten is het namelijk niet mogelijk om het PREZO keurmerk te verwerven. Dit keurmerk is alleen te behalen als de cliënt centraal staat in een organisatie en daar aantoonbare prestaties op worden geleverd."

Het bij uitstek cliëntgerichte karakter van Skewiel en het PREZO keurmerk sluiten naadloos op elkaar aan. In de dagelijkse praktijk is de aandacht voor de vier voor cliënten belangrijkste zaken als lichamelijk welbevinden, woon- en leefomgeving, participatie, sociale zelfredzaamheid en geestelijk welbevinden, vanzelfsprekend."

Zij ging in haar toespraak daarna in op de rol van de omtinkers en de doarps-

tallen. "Als cliënten tevreden zijn werpt dat ook zijn vruchten af op zowel de medewerkers als de organisatie. Medewerkers in de zorg hebben over het algemeen uit overtuiging voor de zorg gekozen en willen uiteraard dat hun cliënten tevreden zijn. Dat maakt het werken niet alleen leuk, maar ook makkelijker."

Over de toekenning van het kwaliteitskeurmerk zei ze: "Van belang is niet alleen dat de bedoelingen van een organisatie goed zijn, maar dat dit ook objectief aantoonbaar wordt gemaakt. Laat zien dat je cliënten tevreden zijn en dat je daar als organisatie allerlei inspanningen voor betracht." Ze prees Skewiel omdat de organisatie de moed heeft gehad zich te laten toetsen voor dit specifieke keurmerk: "Want bij PREZO gaat het vooral om prestaties, niet primair om procedures en richtlijnen. Het gaat daarbij om verantwoorde zorg, het moet geen ééndagsvlieg zijn, ook de toekomst moet geborgd zijn."

"Skewiel Trynwâlden is een organisatie die de kwaliteit van leven van haar cliënten hoog in het vaandel heeft staan en die dat ook waar weet te maken. Dat vereist een professionele organisatie, maar ook professionele medewerkers."

En toen was het tijd voor het moment suprême, de uitreiking van het keurmerk aan mevr. Anna Nijdam, de voorzitter van de cliëntenraad van Skewiel. Die bedankte in de van haar bekende stijl door applaus te vragen voor degenen die eigenlijk deze onderscheiding verdiend hebben voor Skewiel, de medewerkers. Vandaar ook dat ze het label, vervat in een fraaie oorkonde, meteen doorgaf aan Josée Westra die vanuit Skewiel het hele audittraject heeft begeleid.

Zij legde in kort bestek uit hoe het traject dat Skewiel vanaf het ontstaan in de richting van de zelfredzame en vraaggestuurde organisatie die het nu is, is verlopen. De auditdagen waren in septem-

ber 2008 en juni 2009. Josée Westra: "We hebben ons met z'n allen een slag in de rondte gewerkt om alles voor elkaar te krijgen. Naast dat de ondersteuning goed wordt uitgevoerd, moet ook aangetoond worden dat de processen allemaal op papier staan, geborgd zijn en dat waar nodig verbeterplannen zijn opgesteld. Maar het is gelukt, zelfs in deze voor Skewiel turbulente tijd blijft de uitvoering van de ondersteuning aan onze cliënten op hetzelfde constant

hoge peil. We behoren, zo blijkt vandaag, opnieuw tot de voorlopers. Mijn complimenten aan alle medewerkers en vrijwilligers."

Daarna was het tijd voor een informeel samenzijn onder het genot van een uitgebreid hapjes- en drankjesbuffet, waar 'troudaboer' Piter Wilkens voor de passende en sfeervolle muzikale ondersteuning zorgde.

kort nieuws

Skewielmobiel

Vanaf juni rijdt de Skewielmobiel door de Trynwâlden. Van maandag t/m vrijdag van 8.30 – 17.30 kunt u een beroep doen op dit unieke wagentje. Het gaat dan om ritjes in de Trynwâlden, bijvoorbeeld naar de supermarkt of de huisarts, maar ook voor zomaar een tochtje door de Trynwâlden. Dat de Skewielmobiel in een behoefte voorziet is nu al gebleken, er zijn inmiddels ongeveer dertig enthousiaste gebruikers. Ook in de wintermaanden kunt u gebruik maken van de Skewielmobiel, de auto is voorzien van verwarming. U kunt van te voren boeken bij de receptie van Heemstra State, het hoeft niet.

Met onderstaande bon bieden wij u een gratis ritje aan met de Skewielmobiel. De bon is geldig t/m 15 december.

Oproep aan personeel en vrijwilligers: Wie bespeelt een instrument?

Twee keer in de maand, op donderdagavond van 20.00 – 21.30 uur, houden we een Sing-in voor iedereen in de Trynwâlden in de Petiele in Heemstra State. Voor de muzikale ondersteuning willen we graag een muzikant erbij. Wie bespeelt een instrument en vindt het leuk ons een avondje te begeleiden bij de Sing-in?

Lijkt u/je dit wat neem dan contact op met Lukie Ombelet van afdeling Welzijn.

Tegen inlevering van deze bon

kunt u

EEN GRATIS RITJE MAKEN

met de Skewielmobiel

De bon is geldig t/m 15 december.

